

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(นายพิทักษ์เดช เดชเดโช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

โดย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย	1-1
1. ชื่อร่างกฎหมาย	1-1
2. หลักการและเหตุผล	1-1
3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย	1-2
ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-1
1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น	2-1
2. ตารางเปรียบเทียบร่างกฎหมาย	2-1
3. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย	2-13
4. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	2-14
5. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น	2-15
6. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-17
ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	3-1
1. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมาย	3-1
2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย	3-1
3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ	3-3
4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น	3-3
5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	3-3
6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (CORRUPTION)	3-4
7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่	3-6
8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ	3-6
9. บทกำหนดโทษ	3-6
10. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย	3-7
ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	4-1
ภาคผนวก รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25	

บทสรุปผู้บริหาร

ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. (นายพิทักษ์เดช เดชเดโช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ) มีหลักการและเหตุผลเพื่อแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง เพื่อให้กระบวนการดังกล่าวมีความรัดกุม โปร่งใส และสอดคล้องกับหลักการในทางสากลซึ่งร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญในการกำหนดบทนิยามและองค์ประกอบของ “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” ขึ้นใหม่เพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง กำหนดองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการราชทัณฑ์และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ขึ้นใหม่ ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยจะพึงกระทำต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น หรือไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งในกรณีต้องโทษจำคุกในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความผิดฐานข่มขืน กระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายในความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้าตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด คดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ความผิดเกี่ยวกับทุจริตการเลือกตั้งตามกฎหมายเลือกตั้งและพรรคการเมือง ทั้งนี้ ให้รวมถึงกรณีต้องโทษจำคุกในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา รวมทั้งกำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่ง

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการพื้นฐาน โดยรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา และส่งประเด็นไปรับฟังจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลการรับฟังความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ฝ่ายที่เห็นด้วย มีความเห็นว่า การกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์มีความโปร่งใสมากขึ้น และการเพิ่ม “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการ

อิสระ” เป็นการกำหนดคณะกรรมการให้มีอำนาจหน้าที่โดยตรงไว้ในกฎหมายเพื่อพิจารณาถึงผลประโยชน์ของผู้ต้องขังเป็นสำคัญ

ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย มีความเห็นว่า เนื่องจากองค์ประกอบ ที่มา และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการราชทัณฑ์มีความเหมาะสมแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องมีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังซึ่งมีอำนาจเพียงพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลเท่านั้น ประกอบกับการพิจารณาเรื่องลดวันต้องโทษ การพักโทษ ควรดำเนินการด้วยความรวดเร็ว หากกำหนดให้ศาลมีคำสั่งอาจทำให้การพิจารณาเรื่องดังกล่าวเกิดความล่าช้า

สำหรับประเด็นผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ของร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. พบว่า ถ้อยคำในบทบัญญัติดังกล่าวมีความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) เกี่ยวกับ การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการและกรณีกฎหมายคลุมเครือ ซ้ำซ้อน หรือขัดกัน

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย

1. ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

2. หลักการและเหตุผล

2.1 หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ดังต่อไปนี้

1. เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” (เพิ่มเติมบทนิยามมาตรา 4)

2. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบและที่มาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ และเพิ่มหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาเพื่อแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 8 เพิ่มมาตรา 8/1 มาตรา 8/2 มาตรา 8/3 และมาตรา 8/4 และยกเลิกมาตรา 11 (4) วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

3. เพิ่มเกี่ยวกับองค์ประกอบและที่มา หน้าที่และอำนาจ วาระดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง (เพิ่มหมวด 1/1 คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง และเพิ่มมาตรา 16/1 มาตรา 16/2 มาตรา 16/3 และมาตรา 16/4)

4. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาประโยชน์ผู้ต้องขังในกรณีการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ โดยกำหนดให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริง เพื่อยืนยันคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยในกรณีดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 52 (5) (6) (7) วรรคสอง เพิ่มวรรคสาม และยกเลิกมาตรา 53)

2.2 เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักการทางอาญาตามมาตรฐานสากล ประกอบกับก่อให้เกิดปัญหาและสังคมตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการภายในของกรมราชทัณฑ์ อาทิ รูปแบบและโครงสร้างของคณะกรรมการราชทัณฑ์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง ดังนั้น ควรจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้มีกระบวนการที่รัดกุมและมีความโปร่งใส โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการที่มี

ความอิสระโปร่งใสและมีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริงเป็นผู้พิจารณาขั้นต้นเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขังและให้ศาลที่คดีถึงที่สุดเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่งในการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยเฉพาะคดีทุจริต คดีอาญา คดียาเสพติดที่ร้ายแรง และคดีอื่น ๆ ที่เป็นภัยต่อสังคมอย่างร้ายแรง เพื่อกำหนดมาตรการและเพิ่มระยะเวลาปลอดภัยให้แก่สังคม ทั้งเป็นไปตามหลักการในทางสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายพิทักษ์เดช เดชเดโช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักการทางอาญาตามมาตรฐานสากล ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น รูปแบบและโครงสร้างของคณะกรรมการราชทัณฑ์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาตัดสินต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง ดังนั้น จึงควรแก้ไขกฎหมายฉบับดังกล่าวเพื่อให้กระบวนการดังกล่าวมีความรัดกุม โปร่งใส และสอดคล้องกับหลักการในทางสากล ซึ่งร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญในการกำหนดบทนิยามและองค์ประกอบของ “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” ขึ้นใหม่เพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง กำหนดองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการราชทัณฑ์และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ ขึ้นใหม่ ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาตัดสินต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยจะฟังกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น หรือไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งในกรณีต้องโทษจำคุกในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายในความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้าตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด คดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ความผิดเกี่ยวกับทุจริตการเลือกตั้งตามกฎหมายเลือกตั้งและพรรคการเมือง ทั้งนี้ ให้รวมถึงกรณีต้องโทษจำคุกในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา รวมทั้งกำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่ง

2. ตารางเปรียบเทียบร่างกฎหมาย

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
<p>มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้... “กรรมการ” หมายความว่า กรรมการราชทัณฑ์</p>	<p>มาตรา 3 ให้บทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “กรรมการ” และ “เจ้าพนักงานเรือนจำ” ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560</p> <p><u>“คณะกรรมการอิสระ” หมายความว่า คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง</u></p>

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
<p>“เจ้าพนักงานเรือนจำ” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและอธิบดีได้แต่งตั้ง เพื่อปฏิบัติภารกิจตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p><u>“กรรมการอิสระ” หมายความว่า กรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง</u></p>
<p>มาตรา 8 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการราชทัณฑ์” ประกอบด้วย</p> <p>(1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(2) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ</p> <p>(3) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเก้าคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด และเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p> <p>(4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ ด้านนิติศาสตร์ ด้านศาสนา ศิลปะ หรือวัฒนธรรม ด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการราชทัณฑ์ ด้านละหนึ่งคน</p> <p>ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมราชทัณฑ์ จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p>	<p>มาตรา 4 ให้ยกเลิกความใน (3) และ (4) ของวรรคหนึ่งของมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(3) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน<u>ห้า</u>สิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด และเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ <u>นายกสภาทนายความ</u></p> <p>(4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่ง<u>รัฐมนตรีสรรหาและแต่งตั้ง</u>จากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านนิติศาสตร์ ด้านศาสนา ศิลปะ หรือวัฒนธรรม ด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการราชทัณฑ์ ด้านละหนึ่งคน”</p> <p>มาตรา 5 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560</p> <p><u>“หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาเพื่อแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งการสรรหา</u></p>

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
	<p><u>กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อดำรงตำแหน่งผู้พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามมาตรา 11 ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความโปร่งใสและความเป็นธรรมในการสรรหา”</u></p> <p><u>มาตรา 6 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 8/1 มาตรา 8/2 มาตรา 8/3 และมาตรา 8/4 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560</u></p> <p><u>“มาตรา 8/1 ให้มีคณะกรรมการสรรหา คณะหนึ่ง ทำหน้าที่คัดเลือกผู้สมควรได้รับเลือก เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 8 (4) ประกอบด้วย</u></p> <p><u>(1) บุคคลซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนสองคน</u></p> <p><u>(2) บุคคลซึ่งประธานรัฐสภาแต่งตั้ง จำนวนสองคน</u></p> <p><u>(3) ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวนสองคน</u></p> <p><u>(4) บุคคลซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้งจำนวนสองคน</u></p> <p><u>ให้คณะกรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่ง เลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา ประธานและกรรมการสรรหา ไม่มีสิทธิสมัครเป็นกรรมการ</u></p> <p><u>ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสรรหาในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการสรรหาที่เหลืออยู่นั้น มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่</u></p>

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
	<p>ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ</p> <p>มาตรา 8/2 ในการดำเนินการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาประกาศการเปิดรับสมัครบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา 8 (4) ให้ทราบเป็นการทั่วไปผ่านทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างน้อยสามสิบวันติดต่อกัน</p> <p>เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครซึ่งมีคุณสมบัติที่จะเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ได้จำนวนสองเท่าของจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่จะพึงมีในแต่ละด้านภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกจากสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยแต่ละด้านให้ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก</p> <p>ในกรณีที่มีการฟ้องคดีเกี่ยวกับการสรรหากรรมการต่อศาลปกครอง การฟ้องคดีดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้ระงับหรือชะลอการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการสรรหาที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เว้นแต่ศาลปกครองจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในการนี้หากศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ อันเป็นผลให้บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือได้รับการคัดเลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีเช่นว่านั้นไม่มีผลกระทบต่อกิจการที่บุคคลนั้นได้กระทำไว้แล้วก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าว</p> <p>มาตรา 8/3 เมื่อได้รับรายชื่อผู้สมัครได้รับเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากการสรรหาแล้ว ให้เลขาธิการวุฒิสภาจัดทำรายชื่อผู้ซึ่งได้รับการ</p>

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
	<p><u>คัดเลือกนั้น และเสนอบัญชีรายชื่อ พร้อมประวัติ และเอกสารหลักฐานของบุคคลดังกล่าว ซึ่งต้องระบุให้ชัดเจนหรือมีหลักฐานแสดงให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมตามมาตรา 8 (4) ต่อประธานวุฒิสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คัดเลือกเสร็จตามมาตรา 8/6 เพื่อเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาและมีมติเลือกต่อไป</u></p> <p><u>ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหาไม่อาจสรรหาผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา 8/2 ให้เลขาธิการวุฒิสภานำรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการที่คณะกรรมการสรรหาดำเนินการแล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา พร้อมประวัติและเอกสารหลักฐานของบุคคลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมตามมาตรา 8 (4) เสนอต่อประธานวุฒิสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คัดเลือกเสร็จตามมาตรา 8/2 เพื่อเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาและมีมติเลือกต่อไป</u></p> <p><u>มาตรา 8/4 ให้วุฒิสภามีมติเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อที่เลขาธิการวุฒิสภาเสนอให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับบัญชีรายชื่อ เพื่อให้ได้กรรมการตามมาตรา 8 (4) โดยแต่ละด้านให้ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก ซึ่งจะต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ แล้วแจ้งให้ผู้ได้รับเลือกทราบ แล้วนำรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติเลือกเพื่อแต่งตั้งต่อไป</u></p> <p><u>เมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้วยังมีผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการไม่ครบตามจำนวนที่กำหนดในมาตรา 8 (4) ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา 8/2 วรรคสอง</u></p>

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
	<p>ตามจำนวนที่ไม่ครบ โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการสรรหาได้รับแจ้ง</p> <p>วันที่วุฒิสภาจะดำเนินการเลือกตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงวันในสมัยประชุมรัฐสภา"</p>
<p>มาตรา 11 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 10 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(1) ตาย</p> <p>(2) ลาออก</p> <p>(3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 9</p> <p>(4) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ</p> <p>ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน</p>	<p>มาตรา 7 ให้ยกเลิกความใน (4) วรรคหนึ่ง และวรรคสองของมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560</p> <p>(4) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ</p> <p>ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน</p>
<p>มาตรา 16 ให้กรมราชทัณฑ์รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยผู้ต้องขัง และการดูแลช่วยเหลือผู้ต้องขังหลังปล่อย รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการมอบหมาย</p>	<p>มาตรา 8 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด 1/1 คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง มาตรา 16/1 มาตรา 16/2 มาตรา 16/3 และมาตรา 16/4 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560</p> <p>"หมวด 1/1 คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง มาตรา 16/1 ให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง ประกอบด้วย</p>

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
	<p><u>กรรมการจำนวนเก้าคนซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลดังต่อไปนี้</u></p> <p>(1) <u>ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวนหนึ่งคน</u></p> <p>(2) <u>ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการศาลปกครองสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวนหนึ่งคน</u></p> <p>(3) <u>บุคคลซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 9 และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์กรละหนึ่งคน</u></p> <p>(4) <u>ประธานกรรมการอัยการ</u></p> <p>(5) <u>ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน</u></p> <p>(6) <u>ผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา ด้านอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง ซึ่งมาจากการสรรหาและแต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากวุฒิสภา จำนวนสามคน</u></p> <p><u>องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตาม (5) ต้องเป็นองค์กรที่ได้จดทะเบียนไว้กับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียน การรับจดทะเบียน และการเลือกกันเองให้เป็นไปตามระเบียบ</u></p>

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
	<p><u>ที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด โดยต้องกำหนดให้มีการเลือกกันเองให้แล้วเสร็จ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุต้องแต่งตั้งบุคคลเป็นกรรมการอิสระ</u></p> <p><u>วิธีการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการอิสระตาม (6) ให้นำความในมาตรา 8/1 มาตรา 8/2 มาตรา 8/3 และมาตรา 8/4 มาใช้บังคับโดยอนุโลม ให้กรรมการอิสระประชุมร่วมกันเพื่อคัดเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการอิสระ</u></p> <p><u>มาตรา 16/2 ให้กรรมการอิสระตาม (3) (5) และ (6) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี นับแต่ได้รับแต่งตั้งและดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว</u></p> <p><u>เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการอิสระขึ้นใหม่ ให้กรรมการอิสระผู้พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีกรรมการอิสระซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่</u></p> <p><u>มาตรา 16/3 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 16/2 กรรมการอิสระตาม (3) (5) และ (6) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</u></p> <p>(1) ตาย</p> <p>(2) ลาออก</p> <p>(3) ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้าม</p> <p><u>มาตรา 9</u></p> <p><u>มาตรา 16/4 คณะกรรมการอิสระมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</u></p> <p>(1) รวบรวม ตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดตามมาตรา 52 (5) (6)</p> <p>(2) ยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดตามมาตรา 52 (5) (6)</p>

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
	(3) <u>ประสานการดำเนินการกับกรมราชทัณฑ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดเพื่อประกอบการพิจารณาตาม (1)"</u>
<p>มาตรา 52 นักโทษเด็ดขาดคนใดแสดงให้เห็นว่ามีความประพฤติดี มีความอดุสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษา และทำการงานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ทางราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) ได้รับความสะดวกในเรือนจำตามระเบียบกรมราชทัณฑ์</p> <p>(2) เลื่อนชั้น</p> <p>(3) ได้รับแต่งตั้งให้มีตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ</p> <p>(4) ลาไม่เกินเจ็ดวันในคราวหนึ่ง โดยไม่นับรวมเวลาที่ต้องใช้ในการเดินทางเข้าด้วย เมื่อมีความจำเป็นเห็นประจักษ์เกี่ยวกับกิจธุระสำคัญหรือกิจการในครอบครัว แต่ห้ามมิให้ออกไปนอกราชอาณาจักรและต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมราชทัณฑ์ ระยะเวลาที่อนุญาตให้ลาครั้งนี้ มิให้หักออกจากการคำนวณกำหนดโทษ ถ้านักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาออกไปไม่กลับเข้าเรือนจำภายในเวลาที่กำหนดเกินกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง ให้ถือว่านักโทษเด็ดขาดผู้นั้นหลบหนีที่คุมขังตามประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>(5) ลดวันต้องโทษจำคุกให้เดือนละไม่เกินห้าวัน แต่การลดวันต้องโทษจำคุกจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นแล้วแต่อย่างไรจะมากกว่า หรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมี</p>	<p>มาตรา 9 ให้ยกเลิกความใน (5) (6) และ (7) ของมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"(5) ลดวันต้องโทษจำคุกให้เดือนละไม่เกินห้าวัน แต่ที่ควรลดวันต้องโทษจำคุกจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น <u>แต่ข้อข้อยกเว้นใดข้อยกเว้นที่ขั้ว หรือไม่ข้อยกเว้นสิบปีใน</u> หรือไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งในกรณีต้องโทษ</p>

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
<p>กำหนดเวลา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก</p> <p>(6) ลดวันต้องโทษจำคุกลงอีกไม่เกินจำนวนวันที่ทำงานสาธารณะหรือทำงานอื่นใดเพื่อประโยชน์ของทางราชการนอกเรือนจำตามมาตรา 49 และอาจได้รับเงินรางวัลด้วยก็ได้</p>	<p>จำคุกในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายในความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้าส่งออก หรือผู้ค้าตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ความผิดเกี่ยวกับทุจริตการเลือกตั้งตามกฎหมายเลือกตั้งและพรรคการเมือง ทั้งนี้ ให้รวมถึงกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา ทั้งนี้ ให้ลดวันต้องโทษจำคุกตั้งแต่วันต้องโทษรับโทษทัณฑ์สำหรับคดีที่พ้นโทษแล้ว</p> <p>(6) ลดวันต้องโทษจำคุกลงอีกไม่เกินจำนวนวันที่ทำงานสาธารณะหรือทำงานอื่นใดเพื่อประโยชน์ของทางราชการนอกเรือนจำตามมาตรา 49 และอาจได้รับเงินรางวัลด้วยก็ได้</p> <p>การพักการลงโทษจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น หรือน้อยกว่ากึ่งหนึ่งในกรณีต้องโทษจำคุกในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายในความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้าตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด คดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ความผิดเกี่ยวกับทุจริตการเลือกตั้งตามกฎหมายเลือกตั้งและพรรคการเมือง ทั้งนี้ ให้รวมถึงกรณีที่ต้องโทษจำคุกในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา"</p>

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
<p>(7) พักการลงโทษเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นแล้วแต่อย่างไรจะมากกว่า หรือน้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา และกำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขให้กำหนดเท่ากับกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่ ทั้งนี้ ในการคำนวณระยะเวลาการพักการลงโทษ ถ้ามีวันลดวันต้องโทษจำคุกตาม (6)ให้นำมารวมกับระยะเวลาในการพักการลงโทษด้วยโดยในการพักการลงโทษ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ</p> <p>(8) ได้รับการพิจารณาอนุญาตให้ออกไปฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการหรือรับการศึกษาอบรมนอกเรือนจำโดยมีหรือไม่มีผู้ควบคุมก็ได้ แต่การอนุญาตให้ออกไปฝึกวิชาชีพหรือรับการศึกษาอบรมนอกเรือนจำจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดในขณะนั้น และเหลือโทษจำคุกไม่เกินสามปีหกเดือน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์ในการศึกษาอบรมและแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของนักโทษเด็ดขาด และความปลอดภัยของสังคมประกอบกัน แต่ถ้านักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับอนุญาตให้ออกไปฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการหรือรับการศึกษาอบรมนอกเรือนจำโดยไม่มีผู้ควบคุมไม่กลับเข้าเรือนจำภายในเวลาที่กำหนดเกินกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงให้ถือว่านักโทษเด็ดขาดผู้นั้นหลบหนีที่คุมขังตามประมวลกฎหมายอาญา</p>	<p>(7) พักการลงโทษเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นแล้วแต่อย่างไรจะมากกว่า หรือน้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา และกำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขให้กำหนดเท่ากับกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่ ทั้งนี้ ในการคำนวณระยะเวลาการพักการลงโทษ ถ้ามีวันลดวันต้องโทษจำคุกตาม (6)ให้นำมารวมกับระยะเวลาในการพักการลงโทษด้วยโดยในการพักการลงโทษ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ</p> <p>มาตรา 10 ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และใช้ความต่อไปนี้แทน</p>

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
<p>การดำเนินการตาม (2) (3) (5) (6) (7) และ (8) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และต้องนำพฤติการณ์การกระทำความผิด ลักษณะความผิด และความรุนแรงของคดี รวมตลอดทั้งการกระทำความผิดที่ได้กระทำมาก่อนแล้วตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 40 มาประกอบการพิจารณาด้วย</p>	<p>การดำเนินการตาม (2) (3) (5) และ (6) (7) และ (8) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และต้องนำพฤติการณ์การกระทำความผิด ลักษณะความผิด และความรุนแรงของคดี รวมตลอดทั้งการกระทำความผิดที่ได้กระทำมาก่อนแล้วตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 40 มาประกอบการพิจารณาด้วย กรมราชทัณฑ์ รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการอิสระพิจารณาตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยคำสั่งศาลที่ให้ลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการลงโทษให้เป็นที่สุดในแต่คราวไป”</p> <p>มาตรา 11 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560</p> <p><u>“การดำเนินการตาม (2) (3) และ (8) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และต้องนำพฤติการณ์การกระทำความผิดลักษณะความผิด และความรุนแรงของคดี รวมตลอดทั้งการกระทำความผิดที่ได้กระทำมาก่อนแล้วตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 40 มาประกอบการพิจารณาด้วย”</u></p>
<p>มาตรา 53 นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกตามมาตรา 52 (5) หรือ (6) หรือได้รับการพักการลงโทษตามมาตรา 52 (7) และได้รับการปล่อยตัวไปก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น ห้ามมิให้เดินทางออกนอก</p>	<p>มาตรา 12 ให้ยกเลิกความมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 53 นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกตามมาตรา 52 (5) หรือ (6) หรือได้รับการพักการลงโทษตามมาตรา 52 (7) และได้รับการปล่อยตัวไปก่อนครบกำหนดโทษตาม</p>

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560	ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
<p>ราชอาณาจักรก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาล ในขณะนั้น และต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>ในกรณีที่ นักโทษเด็ดขาดผู้ใด พยายามหรือได้เดินทางออกนอกราชอาณาจักร หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานเรือนจำหรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจซึ่งเจ้าพนักงานเรือนจำร้องขอในกรณี จำเป็นมีอำนาจจับนักโทษเด็ดขาดผู้นั้นได้โดยมิ ต้องมีหมายจับ และนำกลับเข้าจำคุกต่อไปตาม กำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่โดยไม่ต้องมีหมายจำคุก อีก โดยให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา 52 (5) หรือ (7) พิจารณาตรวจสอบว่านักโทษเด็ดขาดได้ พยายามหรือได้เดินทางออกนอกราชอาณาจักร หรือได้ปฏิบัติตามถูกต้องตามเงื่อนไขหรือไม่ หาก ปรากฏว่านักโทษเด็ดขาดไม่ได้กระทำการดังกล่าว ให้มีคำสั่งให้มีการลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการ ลงโทษต่อไป แต่หากได้กระทำการนั้น ให้มีอำนาจ สั่งเพิกถอนการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพัก การลงโทษ แล้วแต่กรณี และอาจถูกพิจารณา ลงโทษทางวินัยอีกด้วยก็ได้</p>	<p>บทลงโทษในขณะนั้น ทว่ามิให้เดินทางออกนอก นอกราชอาณาจักรหรือได้ปฏิบัติตนโดยเคร่งครัดตาม เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>ในกรณีที่ นักโทษเด็ดขาดผู้ใด พยายามหรือ ได้เดินทางออกนอกราชอาณาจักรหรือไม่ ปฏิบัติตนโดยเคร่งครัดตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ เจ้าพนักงานเรือนจำหรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจซึ่งเจ้าพนักงานเรือนจำร้องขอในกรณี จำเป็นมีอำนาจจับนักโทษเด็ดขาดผู้นั้นได้โดยมิ ต้องมีหมายจับ และนำกลับเข้าจำคุกต่อไปตาม กำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่โดยไม่ต้องมีหมายจำคุก อีก โดยให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา 52 (5) หรือ (7) พิจารณาตรวจสอบว่านักโทษเด็ดขาดได้ พยายามหรือได้เดินทางออกนอกราชอาณาจักร หรือได้ปฏิบัติตามถูกต้องตามเงื่อนไขหรือไม่ หาก ปรากฏว่านักโทษเด็ดขาดไม่ได้กระทำการดังกล่าว ให้มีคำสั่งให้มีการลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการ ลงโทษต่อไป แต่หากได้กระทำการนั้น ให้มีอำนาจ สั่งเพิกถอนการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพัก การลงโทษ แล้วแต่กรณี และอาจถูกพิจารณา ลงโทษทางวินัยอีกด้วยก็ได้</p>
	<p>มาตรา 13 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>

3. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1. กระทรวงยุติธรรม
2. กรมราชทัณฑ์

ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม

1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
2. กระทรวงมหาดไทย
3. กระทรวงแรงงาน
4. กระทรวงศึกษาธิการ
5. กระทรวงสาธารณสุข
6. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
7. สำนักงานศาลยุติธรรม
8. สำนักงานอัยการสูงสุด
9. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
10. สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์
12. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
13. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
14. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
15. สำนักงานศาลปกครอง
16. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
17. มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา
18. มูลนิธิเพื่อสิทธิและความเป็นธรรมทางเพศ
19. สมาคมสายใยครอบครัว
20. สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย
21. มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
22. มูลนิธิพัฒนางานผู้สูงอายุ
23. มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค

ผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป

ประชาชน

4. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หรือมีความเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการกำหนดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” องค์กรประกอบและที่มา หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่ง ตลอดจนการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการอิสระ ตามร่างมาตรา 3 และร่างมาตรา 8
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หรือมีความเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการกำหนดเพิ่มองค์ประกอบ คณะกรรมการราชทัณฑ์โดยตำแหน่ง กระบวนการสรรหาและแต่งตั้ง ตลอดจนการพ้นจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ ตามร่างมาตรา 4 - ร่างมาตรา 7
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หรือมีความเห็นอย่างไร ในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใหม่

ในการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง รวมทั้งกำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาตรวจสอบและได้สวนข้อเท็จจริงเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยคำสั่งศาลที่ให้ลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการลงโทษให้เป็นที่สุด ตามร่างมาตรา 9 - ร่างมาตรา 12

4. ในปัจจุบันท่านคิดว่า การดำเนินการตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการหรือไม่อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างไร

5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

5. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

5.1 กรอบระยะเวลาดำเนินการสำหรับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ จำนวน 45 วัน นับตั้งแต่วันที่ 4 มีนาคม 2567 ถึงวันที่ 17 เมษายน 2567 และได้มีการขยายระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นออกไปอีก 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 18 เมษายน - วันที่ 2 พฤษภาคม 2567

5.2 วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(1) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

(1.1) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม 2567 ถึงวันที่ 17 เมษายน 2567

(1.2) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ.
ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ

ค้นหา

หน้าแรก ร่างพระราชบัญญัติ รายงานผลการรับฟัง เกี่ยวกับเรา สมัครเป็นผู้ให้ความเห็นร่างกฎหมาย ติดต่อเรา

ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่..) พ.ศ.
นายพิทักษ์เดช เดชเดโช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ

รับฟังตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม 2567 ถึงวันที่ 11 เมษายน 2567

สถานะ: [เปิดรับฟังความคิดเห็น](#) 210 1 au 0% 100%

ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. ...

ประเภทร่าง เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่เป็นร่างการเงิน
เสนอโดย นายพิทักษ์เดช เดชเดโช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ

(1.3) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

1. กระทรวงยุติธรรม
2. กรมราชทัณฑ์
3. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
4. กระทรวงมหาดไทย
5. กระทรวงแรงงาน
6. กระทรวงศึกษาธิการ
7. กระทรวงสาธารณสุข
8. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
9. สำนักงานศาลยุติธรรม
10. สำนักงานอัยการสูงสุด
11. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
12. สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์
13. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
14. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
15. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
16. สำนักงานศาลปกครอง
17. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
18. มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา
19. มูลนิธิเพื่อสิทธิและความเป็นธรรมทางเพศ
20. สมาคมสายใยครอบครัว
21. สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

22. มุลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

23. มุลนิธิพัฒนางานผู้สูงอายุ

24. มุลนิธิเพื่อผู้บริโภค

(2) การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่น

-ไม่มี-

6.สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

6.1 ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

(1) จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

โดยมีผู้เข้าชมเว็บไซต์ จำนวน 959 ราย และมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน 1 ราย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. เพศ ชาย
2. อายุ (ปี) 21 - 30
3. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี
4. อาชีพ รับจ้าง

(2) จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ได้รับความเห็นจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง จำนวน 6 ราย คือ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา กระทรวงแรงงาน และสมาคมสายใยครอบครัว

6.2 ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้ดังนี้

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หรือมีความเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการกำหนดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” องค์กรประกอบและที่มา หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่ง ตลอดจนการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการอิสระ ตามร่างมาตรา 3 และร่างมาตรา 8

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
การกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์มีความโปร่งใสมากขึ้น (เว็บไซต์)	เนื่องจากองค์ประกอบ ที่มา และอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการราชทัณฑ์ มีความเหมาะสมแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องมีคณะกรรมการอิสระซึ่งมีอำนาจเพียงพิจารณายื่นคำร้องต่อศาล (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>เนื่องจากการเพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” เพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุกและการพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดโดยเฉพาะ ปัจจุบันผู้ที่มีบทบาทและทำหน้าที่พิจารณาการลดวันต้องโทษจำคุกและการพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาด ตามมาตรา 52 (5) (6) และ (7) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 เป็นคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการราชทัณฑ์ ดังนั้น การเพิ่ม “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” จึงเป็นการกำหนดคณะกรรมการให้มีอำนาจหน้าที่โดยตรงไว้ในกฎหมายเพื่อพิจารณาถึงผลประโยชน์ของผู้ต้องขังเป็นสิ่งสำคัญและเห็นด้วยกับร่างมาตรา 8 ในการเพิ่มหมวด 1/1 คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังและเห็นด้วยกับองค์ประกอบและที่มา หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่ง ตลอดจนการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการอิสระ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)</p>	<p>เนื่องจากการกำหนดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” องค์ประกอบและที่มา หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่ง ตลอดจนการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการอิสระ ตามร่างมาตรา 3 และร่างมาตรา 8 เป็นการซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการราชทัณฑ์ที่มีอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 เนื่องจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ดังกล่าวประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ก็เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในแต่ละด้าน มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ทิศทางการบริหารงานราชทัณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจด้านการราชทัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ หน้าที่เกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ระเบียบต่าง ๆ การดำเนินการกับผู้ต้องขังอยู่แล้ว (สำนักงานอัยการสูงสุด)</p>
<p>เนื่องจากบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” มีความหมายชัดเจนและเป็นบุคคลซึ่งการแต่งตั้งมาจากหน่วยงานอิสระ องค์กรอิสระ และบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านต่าง ๆ ที่มีความโปร่งใสและมีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริงที่จะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง รวมถึงมีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับองค์ประกอบ ที่มา หน้าที่ อำนาจ ภาระการดำรงตำแหน่ง ตลอดจนการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการอิสระที่มีความชัดเจน (กระทรวงแรงงาน)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
มีการให้คำจำกัดความ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอิสระอย่างชัดเจน (<i>สมาคมสายใยครอบครัว</i>)	

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(1) ข้อสังเกตในประเด็นตามคำถามข้อ 1 จำแนกเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

1) ความจำเป็นของการจัดตั้งคณะกรรมการตามกฎหมาย

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 77 วรรคสาม ได้วางหลักเกณฑ์การจัดตั้งคณะกรรมการตามกฎหมายไว้ว่า การจัดตั้งคณะกรรมการตามกฎหมายมีได้เฉพาะกรณีที่จำเป็นสำหรับภารกิจที่จำเป็นต้องใช้ระบบคณะกรรมการ เช่น มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดนโยบาย กำกับ กำหนดหลักเกณฑ์พิจารณาหรือให้คำปรึกษาทางเทคนิคหรือเป็นเรื่องซึ่งต้องการความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย และภารกิจนั้นต้องมีความคุ้มค่าที่ต้องใช้ระบบคณะกรรมการ

โดยเมื่อพิจารณาในมาตรา 3 และมาตรา 8 ของร่างฉบับนี้ มีเนื้อหาเป็นการจัดตั้ง “คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง” ให้มีหน้าที่และอำนาจในการรวบรวม ตรวจสอบ และไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลัดวันต้องโทษจำคุก พักการลงโทษของนักโทษเด็ดขาดเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดให้พิจารณาวินิจฉัยคำสั่งศาลที่ให้ลัดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษให้เป็นที่สุด แต่เมื่อตรวจสอบในกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันพบว่า พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 52 (5) และ (7) ได้ให้อำนาจคณะกรรมการราชทัณฑ์ จัดตั้ง “คณะอนุกรรมการวินิจฉัยการลัดวันต้องโทษ” และ “คณะอนุกรรมการวินิจฉัยการพักการลงโทษ” มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการลัดวันต้องโทษและการพักการลงโทษให้เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาดและเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลัดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุกรรมการทั้งสองชุดมีองค์ประกอบจากผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนกรมการปกครอง เป็นต้น ดังนั้น การรวบรวมตรวจสอบ รวมถึงการพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการลัดวันต้องโทษและการพักการลงโทษ เป็นกรณีที่มีคณะกรรมการตามกฎหมายดำเนินการเกี่ยวกับภารกิจดังกล่าวอยู่แล้ว การจัดตั้งคณะกรรมการอิสระตามร่างดังกล่าว อาจมีความซ้ำซ้อนและไม่คุ้มค่าที่จัดให้มีระบบคณะกรรมการเพิ่มขึ้นอีก หากจะปรับปรุงแก้ไขเห็นควรพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มีอยู่เดิม ให้มีความรัดกุม โปร่งใสมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ การที่ร่างบทบัญญัติดังกล่าว ให้อำนาจคณะกรรมการอิสระในการยื่นคำร้องต่อศาลให้พิจารณาวินิจฉัยหรือมีคำสั่งเกี่ยวกับการลัดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษของ

นักโทษเด็ดขาด มีข้อสังเกตว่า มีบทบัญญัติในกฎหมายใดที่ให้อำนาจแก่ศาลในการดำเนินการดังกล่าวหรือไม่

2) ชื่อของคณะกรรมการ

ในร่างกฎหมายฉบับนี้ กำหนดให้มี “คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ผู้ต้องขัง” ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษและการพักการลงโทษ แต่มีข้อสังเกตว่า ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ได้ให้คำนิยาม “นักโทษเด็ดขาด” ไว้แยกต่างหาก จากคำว่า “ผู้ต้องขัง” ซึ่งคำว่า “ผู้ต้องขัง” หมายความรวมถึงผู้ต้องขังระหว่างสอบสวน ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณา และคนฝาก ซึ่งไม่อาจพิจารณากำหนดประโยชน์เพื่อลดวันต้องโทษหรือพักโทษแก่บุคคลกลุ่มดังกล่าวได้ เนื่องจากขัดต่อหลักสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ (presumption of innocence) ในกระบวนการยุติธรรม

3) องค์ประกอบของคณะกรรมการอิสระ

ตามร่างกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการอิสระ ประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ได้แก่ ผู้พิพากษาศาลฎีกา ตุลาการศาลปกครองสูงสุด ประธานกรรมการอัยการ ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน ผู้มีความรู้ความสามารถจากการสรรหาโดยวุฒิสภา เป็นต้น มีหน้าที่รวบรวม ใต้อสวนข้อเท็จจริงเพื่อยืนยันคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดให้พิจารณาวินิจฉัยโทษการลดโทษจำคุกและการพักการลงโทษ การวินิจฉัยให้นักโทษเด็ดขาดได้รับประโยชน์จากการลดวันต้องโทษจำคุกและการพักโทษเป็นการบริหารโทษตามคำพิพากษาของศาลที่ให้ประโยชน์แก่นักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดี แก้ไขพัฒนาพฤติกรรมเสีย ให้มีโอกาสปรับตัวกลับคืนสู่สังคม จำเป็นจะต้องอาศัยความรวดเร็ว เมื่อนักโทษเด็ดขาดผู้นั้นมีคุณสมบัติครบหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด การเพิ่มกระบวนการในการพิจารณาและมีองค์คณะที่มีตำแหน่งระดับสูงอาจส่งผลกระทบต่อการประชุมคณะกรรมการขาดองค์ประชุมหรือมอบหมายผู้แทนที่ไม่มีอำนาจตัดสินใจเข้าประชุมแทน ทำให้กระบวนการพิจารณาวินิจฉัยมีความล่าช้าและขาดความคล่องตัวได้ ส่งผลกระทบต่อสิทธิและประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาดเป็นวงกว้าง

(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

(2) องค์ประกอบของคณะกรรมการอิสระใน (4) ประธานกรรมการอัยการ น่าจะเป็นตำแหน่งประธานคณะกรรมการอัยการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม **(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)**

(3) กรณีดังกล่าว เป็นการกำหนดบทบัญญัติเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นอีกคณะหนึ่ง นอกเหนือจากบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการราชทัณฑ์ที่มีอยู่เดิม ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 โดยร่างมาตรา 8 เพิ่มมาตรา 16/1 กำหนดให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังซึ่งมาจากการสรรหาและแต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากวุฒิสภา ซึ่งวิธีการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการอิสระนั้นให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการราชทัณฑ์ กล่าวคือกำหนดให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภานำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการ

ในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกำหนดให้วุฒิสภาพิจารณาและมีมติเลือก

ทั้งนี้ หากพิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการอิสระฯ จะประกอบด้วย กรรมการจำนวน 9 คน โดยมีสัดส่วนของกรรมการ จำนวน 3 คน ที่กำหนดให้มีการสรรหาและแต่งตั้งจากสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและวุฒิสภา โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้คณะกรรมการอิสระฯ มีหน้าที่และอำนาจ ได้แก่ การไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาด การยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการลดวัน ต้องโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาด และมีหน้าที่ประสานเพื่อให้กรมราชทัณฑ์ทราบข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนั้น จะเห็นได้ว่า สัดส่วนของกรรมการที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและวุฒิสภาซึ่งเป็นองค์กรกลาง จะต้องสรรหาและแต่งตั้ง มีจำนวนไม่ถึงกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการองค์อิสระฯ เมื่อเทียบกับองค์ประกอบของคณะกรรมการทั้งคณะจึงไม่มีผลต่อมติของคณะกรรมการอิสระในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ และไม่อาจสะท้อนหลักความเป็นกลางและหลักความเป็นอิสระ ตามวัตถุประสงค์ ประสงค์ที่ต้องการให้วุฒิสภาแต่งตั้ง

อย่างไรก็ดี หากเทียบเคียงกับบทบาทหน้าที่และอำนาจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและวุฒิสภาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสรรหาและแต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่ผ่านมากำหนดให้กระบวนกรได้มาซึ่งบุคคลในการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ทั้ง 8 องค์กร ได้แก่ (1) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ (2) คณะกรรมการการเลือกตั้ง (3) ผู้ตรวจการแผ่นดิน (4) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (5) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (6) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (7) คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และ (8) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน จะเป็นการสรรหาและแต่งตั้ง คณะกรรมการทั้งคณะ มิใช่สรรหาเฉพาะกรรมการบางตำแหน่งเท่านั้น เนื่องจากกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ภายใต้หลักความเป็นอิสระและปราศจากการแทรกแซงในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ และเพื่อเป็นหลักประกันความเป็นอิสระในการดำรงตำแหน่งในองค์กรนั้น ๆ จึงสามารถจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลางเพื่อประโยชน์ต่อรัฐและสาธารณะได้

ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยสำนักกำกับและตรวจสอบ จึงขอเสนอความเห็นให้มีการทบทวนการกำหนดให้กรรมการจำนวน 3 คนดังกล่าว มาจากการสรรหาและแต่งตั้งโดยคณะกรรมการสรรหา ซึ่งกำหนดให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการกำหนดให้วุฒิสภาพิจารณาและมีมติเลือก (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หรือมีความเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการกำหนดเพิ่มองค์ประกอบคณะกรรมการราชทัณฑ์โดยตำแหน่ง กระบวนการสรรหาและแต่งตั้ง ตลอดจนการพ้นจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ ตามร่างมาตรา 4 - ร่างมาตรา 7

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>เนื่องจากหากพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการราชทัณฑ์ในการกำหนดนโยบายและทิศทางในการบริหารงานราชทัณฑ์ ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงระเบียบ และประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้คำแนะนำแก่อธิบดีในการวางระเบียบกรมราชทัณฑ์ การให้ความเห็นชอบกฎกระทรวงระเบียบ หรือประกาศตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ การกำหนดหรือเสนอแนะแนวทางกลยุทธ์ และมาตรการในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานราชทัณฑ์ การกำหนดมาตรฐานการดำเนินการด้านต่าง ๆ ของเรือนจำ ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินั้น จึงเห็นด้วยกับการกำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการราชทัณฑ์โดยตำแหน่ง โดยเพิ่มตำแหน่งนายกสภาทนายความ ด้วยสภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่และให้การศึกษาแก่ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมาย และนายกสภาทนายความยังเป็นประธานกรรมการคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย มีหน้าที่ช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ด้วย</p> <p>ด้วยคณะกรรมการราชทัณฑ์ มีอำนาจหน้าที่ กำหนดนโยบายและทิศทางในการบริหารงานราชทัณฑ์ ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศต่าง ๆ และให้ความเห็นชอบกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ</p>	<p>เนื่องจากองค์ประกอบของคณะกรรมการราชทัณฑ์มีบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะศาลและผู้ทรงคุณวุฒิ จึงมีความเหมาะสมแล้ว (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี)</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 นี้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจึงไม่ควรเป็นบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ควรเป็นผู้ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการที่มีความเป็นกลาง แต่ตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. มาตรา 6 ที่มาของ กรรมการสรรหา ตาม (1) (2) และ (4) ไม่ได้กำหนด คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม ความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ไว้เลย กำหนดไว้เพียง (1) บุคคลซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสองคน (2) บุคคลซึ่งประธานรัฐสภาแต่งตั้งจำนวนสองคน และใน (4) บุคคลซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้งจำนวนสองคน มีเพียงใน (3) เท่านั้นที่กำหนดให้เป็นผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจำนวนสองคน ซึ่งเห็นว่าจะต้องกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และ ประสบการณ์ของผู้จะมาเป็นหรือดำรงตำแหน่ง กรรมการสรรหาไว้ด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>การเพิ่มนายกสภาทนายความเป็นกรรมการโดยตำแหน่งเป็นการเพิ่มบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเห็นหลากหลายในทางวิชาชีพและการเพิ่มกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ที่มีการสรรหาและแต่งตั้งจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านต่าง ๆ ซึ่งจะประโยชน์ต่อการราชทัณฑ์มากยิ่งขึ้น <i>(กระทรวงแรงงาน)</i></p>	<p>การเพิ่มนายกสภาทนายความเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ตามร่างมาตรา 4 แก้ไขพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 8 วรรคหนึ่ง (3) อาจมีปัญหาเรื่องประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากนายความอาจเกี่ยวข้องในการว่าความในศาลหรือดำเนินคดีให้แก่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อาจให้คุณให้โทษแก่ผู้ต้องขังได้ และตามร่างมาตรา 4 ซึ่งยกเลิกแก้ไขพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 วรรคหนึ่ง (4) ร่างมาตรา 5 เพิ่มพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 8 วรรคสาม และมาตรา 4 เพิ่มพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 8/1 มาตรา 8/2 มาตรา 8/3 และมาตรา 8/4 นั้น การแก้ไขกระบวนการสรรหาแต่งตั้งตลอดจนการพ้นจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น ไม่เห็นด้วยเพราะตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน จะได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ซึ่งแสดงจุดเกาะเกี่ยวการรับฟังเสียงของประชาชนที่แสดงออกผ่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ในสัดส่วนจำนวน 7 คน ใกล้เคียงกับกรรมการราชทัณฑ์โดยตำแหน่งจากผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเหมาะสมแล้ว <i>(สำนักงานอัยการสูงสุด)</i></p>
<p>เป็นการกำหนดให้หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการราชทัณฑ์ มีการกระจายตัวออกมามากขึ้น <i>(สมาคมสายใยครอบครัว)</i></p>	

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(1) เห็นด้วยในหลักการเพื่อให้การดำเนินการของกรมราชทัณฑ์โปร่งใสมากยิ่งขึ้น แต่สมควรกำหนดเหตุให้ออกเพราะรัฐมนตรีไม่เห็นชอบไว้ โดยอาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพิ่มเติม *(เว็บไซต์)*

(2) ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 12 คณะกรรมการราชทัณฑ์ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและทิศทางการบริหารงานราชทัณฑ์ ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีหรืออธิบดีและให้ความเห็นชอบในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศ รวมถึงกำหนดหรือเสนอแนะแนวทาง และมาตรการในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานราชทัณฑ์ อาจเป็นประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการให้มีความรอบด้านมากขึ้น

การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการราชทัณฑ์ ซึ่งปัจจุบันเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติ

ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ซึ่งร่างฉบับนี้ต้องการแก้ไขให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วยบุคคลผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลผู้ซึ่งเป็นประธานรัฐสภาแต่งตั้ง บุคคลซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้ง และผู้พิพากษาในศาลฎีกา โดยมีสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นหน่วยงานธุรการ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกระบวนการสรรหา และแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งเป็นกลไกที่ทำให้การแต่งตั้งคณะกรรมการมีความอิสระและเป็นกลางมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การจัดตั้งคณะกรรมการตามกฎหมายต้องพิจารณาหลักเกณฑ์ความเหมาะสมและความคุ้มค่า ตามมาตรา 77 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และคำนึงถึงหลักสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นสำคัญ

(สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)

(3) จากหลักการในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว มีความเห็นดังนี้

1) ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการสรรหาและแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการราชทัณฑ์ และคณะกรรมการอิสระฯ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา ตามมาตรา 8/1 กระบวนการคัดเลือกในขั้นตอนการประกาศเปิดรับสมัคร การกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครซึ่งมีคุณสมบัติจะเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ได้จำนวน 2 เท่าของจำนวนกรรมการที่จะพึงมีในแต่ละด้าน ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับรายชื่อผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกจากสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยแต่ละด้านให้ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก ตามมาตรา 8/2 การกำหนดให้เลขาธิการวุฒิสภาจัดทำรายชื่อผู้ซึ่งได้รับคัดเลือกนั้น และเสนอบัญชีรายชื่อ พร้อมทั้งประวัติและเอกสารหลักฐานเสนอต่อประธานวุฒิสภาภายใน 30 วัน นับแต่วันที่คัดเลือกเสร็จ เพื่อเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาและมีมติคัดเลือกต่อไป ตามมาตรา 8/3 การกำหนดให้วุฒิสภามีมติเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อที่เลขาธิการวุฒิสภาเสนอไปแล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับบัญชีรายชื่อ จากบทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ สามารถเทียบเคียงกระบวนการคัดเลือก ในลักษณะเช่นเดียวกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุ กระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 เพราะที่ผ่านมา เกิดปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการสรรหาขึ้น อาทิ การกำหนดให้วุฒิสภามีมติเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อที่เสนอ โดยให้ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือกซึ่งหากให้ความเห็นชอบเพียง 1 คะแนน แต่เป็นคะแนนเสียงสูงสุดในด้านนั้น ย่อมเป็นผู้ที่ได้รับเลือก ทำให้เกิดปัญหาอันขัดต่อหลักการให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งที่วุฒิสภาจะต้องพิจารณาเลือกผู้ที่เหมาะสมที่สุด หรือกรณีที่ได้รับการเสนอชื่อมีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม จึงทำให้วุฒิสภาไม่สามารถเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง กสทช. ได้

ทั้งนี้ จากปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกระบวนการสรรหาดังกล่าว ต่อมาได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 7/2561 ลงวันที่ 24 เมษายน 2561 เรื่อง การยกเลิกและระงับ

กระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 7/2562 ลงวันที่ 12 มิถุนายน 2562 เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาค่าความต่อเนื่องของกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติและนำไปสู่การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการสรรหาและการพิจารณาคัดเลือกในเวลาต่อมา ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่น ความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2564 (ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับปัจจุบัน) โดยได้กำหนดให้ผู้ที่ได้รับเลือกนั้น ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ควรแก้ไขเพิ่มเติมโดยพิจารณาหลักการสรรหาและแต่งตั้งดังกล่าวให้สอดคล้องกับกฎหมาย ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันจะเหมาะสมกว่า

2) องค์ประกอบของคณะกรรมการราชทัณฑ์และการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการราชทัณฑ์หากมีการแก้ไขเพิ่มเติม ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีกรรมการ จำนวน 20 คน ประกอบด้วย

(1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ
 (2) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ
 (3) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 10 คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด และเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นายกสภานายความ

(4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ซึ่งสรรหาและแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านนิติศาสตร์ ด้านศาสนา ศิลปะ หรือวัฒนธรรม ด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการราชทัณฑ์ด้านละหนึ่งคน

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมราชทัณฑ์ จำนวนไม่เกิน 2 คนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ หากพิจารณาสัดส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กำหนดให้มีการสรรหาและคัดเลือกโดยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและวุฒิสภา จำนวน 7 คน จะเห็นได้ว่าสัดส่วนของกรรมการ ที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและวุฒิสภาซึ่งเป็นองค์กรกลางจะต้องสรรหาและแต่งตั้งนั้นมีจำนวนไม่ถึงกึ่งหนึ่งของกรรมการเมื่อเทียบกับองค์ประกอบของคณะกรรมการทั้งคณะ ดังนั้น

การดำเนินการตามมติของคณะกรรมการในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ กรณีจึงไม่อาจสะท้อนหลักความเป็นกลาง และหลักความเป็นอิสระของคณะกรรมการได้เช่นเดียวกับองค์ประกอบและที่มาของคณะกรรมการอิสระฯ ดังกล่าวข้างต้น

นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาจากหลักการร่างกฎหมายโดยเทียบเคียงเกี่ยวกับคณะกรรมการแล้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการต่าง ๆ จะแต่งตั้งโดยรัฐมนตรี หรือ คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ หรือประธานกรรมการ ซึ่งจะเป็นผู้พิจารณาผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ และกระทรวง หรือกรม นั้น ๆ อยู่แล้ว โดยสามารถเทียบเคียงกับบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการบริหาร ตามกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้สังกัดกระทรวงยุติธรรมเช่นเดียวกับกรมราชทัณฑ์ เช่น คณะกรรมการคุมประพฤติ คณะกรรมการคดีพิเศษ คณะกรรมการกำกับการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาจากการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีหรือ คณะรัฐมนตรีทั้งสิ้น

3) หน้าที่และอำนาจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและวุฒิสภาในการสรรหา และแต่งตั้งบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรที่มีความเป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย จากบทบาทหน้าที่และอำนาจในการสรรหาและคัดเลือก รวมถึงการให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายของวุฒิสภาที่ผ่านมานั้น ได้กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการในการสรรหาและคัดเลือก เฉพาะแต่องค์กรที่มีความเป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายตามที่กล่าวมาเท่านั้น เนื่องจากองค์กรดังกล่าวเป็นองค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ หรือเป็นองค์กรที่ต้องรักษาผลประโยชน์ของรัฐและไม่ได้อยู่ภายใต้บังคับของฝ่ายบริหาร จึงต้องการความเป็นอิสระ ดังนั้น รัฐธรรมนูญและกฎหมาย จึงได้กำหนดให้ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งในองค์กรนั้น ๆ ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภา และผ่านกระบวนการสรรหาที่มีลักษณะพิเศษ โดยกำหนดให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการในการสรรหาและคัดเลือก

ในการนี้ ปัจจุบันสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีภารกิจต่อเนื่องมาโดยตลอด ในกระบวนการสรรหา การตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรม รวมถึงการให้ความเห็นบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ดังนั้น กระบวนการสรรหาและแต่งตั้ง กรรมการในคณะกรรมการอิสระฯ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการราชทัณฑ์ ตามความในมาตรา 8/1 – มาตรา 8/4 และมาตรา 16/1 วรรคสาม จึงควรเป็นการดำเนินการขององค์กรที่อยู่ภายใต้ฝ่ายบริหาร คือกรมราชทัณฑ์และกระทรวงยุติธรรมเอง เพราะจะสามารถสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญตรงตามเจตนารมณ์ตามที่กฎหมายบัญญัติมากที่สุด โดยไม่ควรกำหนดให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และวุฒิสภา ซึ่งเป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติทำหน้าที่ เป็นหน่วยธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกำหนดให้วุฒิสภา พิจารณาและคัดเลือกแต่อย่างใด (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)

(4) การฟ้องคดีต่อศาลปกครองนั้นไม่มีผลเป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง และมีใช้เหตุที่จะทำให้การพิจารณาทางปกครองดังกล่าวต้องระงับหรือสิ้นผลลงไปเว้นแต่กรณีที่ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา การกำหนดความในส่วนต้นของมาตรา 8/2 วรรคสาม จึงสอดคล้องกับกฎหมายในปัจจุบันแล้ว และความในส่วนท้ายที่กำหนดให้คำพิพากษาหรือคำสั่งให้บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือได้รับการคัดเลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีผลกระทบต่อกิจการที่บุคคลนั้นได้ทำไว้แล้วก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าวนั้นก็เป็นไปตามหลักการในมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ซึ่งมีเจตนารมณ์ให้การพิจารณาทางปกครองดำเนินการไปได้โดยไม่หยุดชะงักจากคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของกรรมการคนใดคนหนึ่ง โดยได้บัญญัติคุ้มครองการกระทำของกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองที่ปรากฏว่าการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายในภายหลัง (*สำนักงานศาลปกครอง*)

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หรือมีความเห็นอย่างไร ในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใหม่ในการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง รวมทั้งกำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาดูตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยคำสั่งศาลที่ให้ลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการลงโทษให้เป็นที่สุด ตามร่างมาตรา 9 - ร่างมาตรา 12

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>เนื่องจากการลดวันต้องโทษจำคุก และการพักการลงโทษของผู้ต้องขังล้วนเป็นแนวคิดในการให้รางวัลกับผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดี และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกรมราชทัณฑ์อย่างเคร่งครัดเข้าองค์ประกอบที่พระราชบัญญัติกำหนดเอาไว้ แต่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 นี้ ไม่ได้แบ่งแยกฐานความผิดของผู้ต้องขังที่จะขอลดวันต้องโทษจำคุกและการพักการลงโทษ นักโทษเด็ดขาด เห็นด้วยที่ต้องแยกการกระทำ ความผิดที่ร้ายแรงต่างหาก เช่น กรณีต้องโทษจำคุกในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความผิดฐานข่มขืน กระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย</p>	<p>การกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการเพิ่มภาระงานและขั้นตอนเกินกว่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน (<i>เว็บไซต์</i>)</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ในความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้าตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด เป็นต้น ดังนั้น การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใหม่ในการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง รวมทั้งกำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยคำสั่งศาลที่ให้ลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการลงโทษจึงมีความสำคัญ เพื่อให้เป็นประโยชน์กับผู้ต้องขังอย่างแท้จริงและให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)</p>	<p>การพิจารณาเรื่องลดวันต้องโทษ การพักโทษ ควรดำเนินการด้วยความรวดเร็ว หากกำหนดให้ศาลมีคำสั่งอาจทำให้การพิจารณาเรื่องดังกล่าวเกิดความล่าช้า (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี)</p>
<p>การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใหม่เพื่อพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก หรือการพักการลงโทษของผู้ต้องขัง เพื่อกำหนดมาตรการและเพิ่มระยะเวลาปลอดภัยให้แก่สังคมตามหลักการในทางสากล และเป็นการกำหนดกระบวนการที่มีความรัดกุมโปร่งใส โดยคณะกรรมการที่มีความอิสระโปร่งใสและมีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริงเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษของผู้ต้องขัง และเห็นด้วยกับการกำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงส่งให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาไต่สวนข้อเท็จจริงในการยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดในการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก หรือการพักการลงโทษแต่ละกรณีไป เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักโทษเด็ดขาดโดยตรงย่อมต้องทราบข้อเท็จจริงเป็นอย่างดี ทั้งนี้ คณะกรรมการควรพิจารณาหรือกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำประกอบการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการลงโทษของผู้ต้องขังด้วย</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่าจะได้รับความปลอดภัยในช่วงระยะเวลาหนึ่ง (<i>กระทรวงแรงงาน</i>)	
ผู้จะได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง ควรได้รับโทษพอสมควรก่อนได้รับสิทธิดังกล่าว และการกำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วนำเสนอให้คณะกรรมการอิสระพิจารณา มีความเหมาะสม (<i>สมาคมสายใยครอบครัว</i>)	

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(1) ตามร่างมาตรา 9 เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 52 (5) และ (7) ให้นักโทษเด็ดขาดได้รับการลดวันต้องโทษมากกว่าเดือนละห้าวันได้ และนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลซึ่งมีกำหนดน้อยกว่าหกเดือนอาจได้รับการพิจารณาให้ลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักโทษได้ เป็นการขยายขอบเขตให้นักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดีตามเกณฑ์เงื่อนไข มีโอกาสได้รับการพิจารณาให้ลดวันต้องโทษหรือพักโทษโดยไม่มีข้อจำกัดของระยะเวลารับโทษ และการได้รับการลดวันต้องโทษต่อเนื่อง ส่งผลให้นักโทษเด็ดขาดที่ต้องโทษระยะสั้นจะได้รับความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้นักโทษที่มีความประพฤติดีกลับคืนสู่สังคม สอดคล้องกับแนวทางมาตรฐานขั้นต่ำสหประชาชาติว่าด้วยมาตรการไม่ควบคุมตัว หรือข้อกำหนดโตเกียว (The Tokyo Rules) ซึ่งส่งเสริมการนำมาตรการทางเลือกต่าง ๆ มาลดการนำตัวผู้กระทำความผิดไปคุมขังหรือจำคุก และพึงช่วยเหลือให้ผู้กระทำความผิดได้กลับคืนไปใช้ชีวิตในสังคมอย่างปกติสุขโดยเร็ว

ตามร่างมาตรา 9 มีข้อสังเกตว่าด้วยการยกเลิกความในมาตรา 52 (6) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 เป็นการตัดสิทธินักโทษเด็ดขาดทำให้ไม่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกจากการทำงานสาธารณะหรือทำงานอื่นใดเพื่อประโยชน์ของทางราชการนอกเรือนจำตามมาตรา 49 มีลักษณะเป็นการตัดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาดที่ได้ทำงานตามมาตรา 49 หรือไม่ ซึ่งการดำเนินการอาจส่งผลกระทบต่อหลักการส่งเสริมให้นักโทษปรับตัวเพื่อกลับคืนสู่สังคม ในข้อบทที่ 10.3 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) และข้อกำหนดเมนเดลลา ข้อ 95 (*สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ*)

(2) เมื่อคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ผู้ต้องขังมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นก่อนเสนอเรื่อง โดยยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาการลดวันต้องโทษจำคุก และพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาด โดยการที่ศาลต้องมีคำสั่งให้ลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษเป็นเรื่องกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ศาลปกครองจึงมิใช่ศาลที่มีอำนาจพิจารณา และมีคำสั่งในเรื่องดังกล่าว ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์

ผู้ต้องขังจึงมิได้ทับซ้อนกับอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาบรรดาศักดิ์ของศาลปกครอง ในการนี้ ไม่มีข้อขัดข้อง
ในกรณีที่ฝ่ายนิติบัญญัติมีเจตจำนงให้มีผู้แทนจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเป็นกรรมการอิสระ
เพื่อพิจารณาประโยชน์ผู้ต้องขัง หรือมีมตินโยบายที่จะมอบให้ดำเนินการใด ๆ ที่ไม่ขัดหรือแย้งต่ออำนาจ
หน้าที่ของศาลปกครอง (*สำนักงานศาลปกครอง*)

**4. ในปัจจุบันท่านคิดว่า การดำเนินการตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560
มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการหรือไม่อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วย
แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างไร**

- พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ยังสามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ
(*สำนักงานอัยการสูงสุด*)

- การสร้างระบบคณะกรรมการที่มีความโปร่งใส และเป็นอิสระเพื่อดำเนินการกิจ
บริหารงานราชทัณฑ์เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กระบวนการพิจารณาบริหารโทษของนักโทษเด็ดขาดในการ
ควบคุมของกรมราชทัณฑ์มีความโปร่งใส รัดกุม และสอดคล้องกับหลักการในทางสากล อย่างไรก็ตาม
มีข้อสังเกตว่าการมุ่งพัฒนาระบบกฎหมาย ระเบียบและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับงานราชทัณฑ์ในแง่
สารบัญญัติ ให้มีความเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ ปราศจากช่องว่างในการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ
และสอดคล้องกับหลักนิติธรรม (The Rule of law) เพื่อจำกัดขอบเขตการใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจ
ตัดสินใจ ก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญ ที่จะทำให้การแก้ไขปัญหามหาอุปสรรคในการดำเนินการตาม
พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มีประสิทธิภาพ ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการสรรหาบุคคลที่เหมาะสมให้
เป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจ (*สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ*)

- เนื่องจากกรมราชทัณฑ์มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมและนิสัย
ผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรม โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กร
พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไขหรือฟื้นฟูผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่
และอำนาจของกรมให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ได้รับ
การพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริต และสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอก ได้อย่างปกติ
โดยสังคมให้การยอมรับ และเพื่อแก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ
ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นและสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป
การเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วยแก้ปัญหาและสนับสนุนการปฏิบัติตามภารกิจของกรม
ราชทัณฑ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ ทั้งนี้ การดำเนินการตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 พบว่ายังไม่
มีบทบัญญัติว่าด้วยขั้นตอนวิธีการ การดำเนินการ การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างพิจารณาคดีหรือ
ผู้ต้องขังที่คดียังไม่ถึงที่สุดหรือคดีถึงที่สุดแล้วแตกต่างกันอย่างไร ดังนั้น ต้องถือว่าบุคคลที่อยู่ระหว่าง
พิจารณาคดีเป็นผู้บริสุทธิ์ จะปฏิบัติต่อผู้นั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดแล้วไม่ได้ เห็นว่าควรมีมาตรการ
หรือกำหนดห้ามการดำเนินการที่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เช่น ห้ามการตรวจภายในสตรีโดยวิธี
ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิในร่างกาย ห้ามตัดผมหรือให้ผู้นั้นสวมชุดนักโทษเช่นเดียวกับ

ผู้ต้องขังที่ศาลพิพากษาตัดสินแล้ว ห้ามให้ทำงานของเรือนจำเช่นผู้ต้องขังอื่นที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ต้องจัดให้อยู่ในห้องที่เป็นสัดส่วนแยกต่างหากจากผู้ต้องขังที่ศาลตัดสินคดีถึงที่สุดแล้ว ห้ามตีตรวนผู้นั้น เมื่อมีการนำตัวไปขึ้นศาล เป็นต้น **(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)**

- พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 กำหนดกระบวนการในการลดวันต้องโทษ จำคุก หรือการพักการลงโทษของผู้ต้องขังนั้น ยังขาดหน่วยงานของศาลในการร่วมพิจารณาวินิจฉัย อาจทำให้เกิดความเสี่ยงมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้เสียหายหรือนักโทษได้ ประกอบกับเป็นกฎหมายที่มีมานานและควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติให้มีความสอดคล้องและเป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น ซึ่งเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องขังและสามารถช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น **(กระทรวงแรงงาน)**

- การกำหนดให้มีคณะกรรมการอิสระ จะช่วยทำให้การดำเนินการตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น **(สมาคมสายใยครอบครัว)**

5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- ควรมีการกำหนดบทบัญญัติว่าด้วยการลดโทษด้วยการทำงานสาธารณประโยชน์ไว้ **(เว็บไซต์)**

- ควรพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ตามแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ (1) วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ (2) ผู้ทำภารกิจ (3) ความจำเป็นในการตรากฎหมาย (4) ผลกระทบและความคุ้มค่า (5) ความพร้อมของรัฐ (6) หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย (7) วิธีการทำงานและตรวจสอบ และ (8) การรับฟังความคิดเห็นต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์สูงสุดในการมีกฎหมายเท่าที่จำเป็นต่อไป **(สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)**

- เห็นด้วยในหลักการร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. **(สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)**

- ตามมาตรา 77 วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนดให้รัฐพึงใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เป็น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว เห็นควรพิจารณาถึงจำนวนและองค์ประกอบของคณะกรรมการที่อาจจะมามากเกินไป ส่งผลให้การปฏิบัติทางราชการอาจเกิดความล่าช้าได้ ประกอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นกฎหมายที่มีผลกระทบต่อประชาชนจึงจำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นแก่ประชาชน และนำผลนั้นมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายในทุกขั้นตอนตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ตามร่างมาตรา 10 ที่กำหนดให้กรมราชทัณฑ์รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการอิสระพิจารณาตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุด เพื่อพิจารณาวินิจฉัยคำสั่งศาลที่ให้ลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการลงโทษให้เป็นที่สุดในแต่ละคราวไปนั้น เห็นว่าการลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการลงโทษเป็นมาตรการที่ให้ประโยชน์กับนักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติ มีความอดุสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษาและทำกรางานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ทางราชการเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นมาตรการที่เกิดขึ้นหลังจากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดและนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด จึงเห็นควรกำหนดให้การพิจารณาการลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการลงโทษเป็นอำนาจของฝ่ายบริหาร เนื่องจากการแต่งตั้งกรรมการของคณะกรรมการของคณะกรรมการอิสระได้กำหนดให้มีหน่วยงานของศาลเข้ามาร่วมพิจารณาด้วยแล้ว *(กระทรวงแรงงาน)*

ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

1. ความเป็นมาสภาพปัญหาความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักการทางอาญาตามมาตรฐานสากล ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น รูปแบบและโครงสร้างของคณะกรรมการราชทัณฑ์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาตัดสินโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง ดังนั้น จึงควรแก้ไขกฎหมายฉบับดังกล่าวเพื่อให้กระบวนการดังกล่าวมีความรัดกุม โปร่งใส และสอดคล้องกับหลักการในทางสากล ซึ่งร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญในการกำหนดบทนิยามและองค์ประกอบของ “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” ขึ้นใหม่เพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง กำหนดองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการราชทัณฑ์และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ขึ้นใหม่ ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาตัดสินโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น หรือไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งในกรณีต้องโทษจำคุกในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายในความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้าตามกฎหมายกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด คดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ความผิดเกี่ยวกับทุจริตการเลือกตั้งตามกฎหมายเลือกตั้งและพรรคการเมือง ทั้งนี้ ให้รวมถึงกรณีต้องโทษจำคุกในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา รวมทั้งกำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่ง

2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา 28 บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่น ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกาย จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้

มาตรา 29 บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลา ที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ใน กฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลา ที่กระทำความผิดมิได้

ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษา อันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี

ในคดีอาญา จะบังคับให้บุคคลให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองมิได้

คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณาและจะเรียกหลักประกัน จนเกินควรแก่กรณีมิได้ การไม่ให้ประกันต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ข้อ 4.8.5 พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา เพื่อลดทอนความเป็นโทษทางอาญาที่ไม่จำเป็น สร้างความสมดุลระหว่างการบังคับโทษตามคำพิพากษากับการให้โอกาสผู้ต้องโทษกลับคืนสู่สังคม เปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการบังคับโทษ และการพัฒนาระบบคุมประพฤติในชุมชน รวมทั้ง การใช้กฎหมายอาญาโดยยึดมั่นหลักการตีความโดยเคร่งครัด ไม่ขยายขอบเขตฐานความผิดให้ครอบคลุมการกระทำที่แท้จริงแล้วไม่เข้าองค์ประกอบ

มาตรฐานขั้นต่ำสหประชาชาติว่าด้วยมาตรการไม่ควบคุมตัว (ข้อกำหนดโตเกียว)

United Nations Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures (The Tokyo Rules)

ส่วนที่ 4 ขั้นตอนหลังจากมีคำพิพากษาหรือคำสั่งลงโทษ

9. การจัดการตามคำพิพากษาลงโทษ

9.1 องค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการบังคับโทษตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลนั้นพึงใช้มาตรการทางเลือกต่าง ๆ มาลดการนำตัวผู้กระทำความผิดไปคุมขังหรือจำคุก และพึงช่วยเหลือให้ผู้กระทำความผิดได้กลับคืนไปใช้ชีวิตในสังคมอย่างปกติสุขโดยเร็ว

9.2 มาตรการดังกล่าว ได้แก่

- (ก) การพักการลงโทษและจัดให้มีบ้านกึ่งวิถี
- (ข) การอนุญาตให้ออกไปเรียนหนังสือ หรือทำงานเป็นเวลา
- (ค) รูปแบบที่หลากหลายของการปล่อยตัวโดยมีทัณฑ์บน
- (ง) การลดหย่อนผ่อนโทษ
- (จ) การอภัยโทษ

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR)

ข้อบทที่ 10.3 ซึ่งกำหนดให้ระบบราชทัณฑ์ต้องประกอบด้วยปฏิบัติการต่อนักโทษ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะให้นักโทษกลับตัวและฟื้นฟูทางสังคม ผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนต้องได้รับการจำแนกออกจากผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ และต้องได้รับการปฏิบัติให้เหมาะสมกับวัยและสถานะทางกฎหมาย

ข้อกำหนดเมนเดลลา (Mandela Rules)

ข้อ 95 ซึ่งกำหนดให้ในทุก ๆ เรือนจำจะต้องกำหนดระบบสิทธิพิเศษที่เหมาะสมกับผู้ต้องขังแต่ละระดับชั้น และการปฏิบัติที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติที่ดี ส่งเสริมความรู้สึกรับผิดชอบ และคุ้มครองประโยชน์และความร่วมมือของผู้ต้องขังที่อยู่ในการปฏิบัติของตน

3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

การที่ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. กำหนดให้มีการขยายขอบเขตให้นักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดีตามเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนด มีโอกาสได้รับการพิจารณาให้ลดวันต้องโทษหรือพักโทษโดยไม่มีข้อจำกัดของระยะเวลารับโทษ และการได้รับการลดวันต้องโทษต่อเดือน ส่งผลให้นักโทษเด็ดขาดที่ต่อโทษระยะสั้นจะได้รับความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้นักโทษที่มีความประพฤติดีกลับคืนสู่สังคม สอดคล้องกับแนวทางมาตรฐานขั้นต่ำสหประชาชาติว่าด้วยมาตรการไม่ควบคุมตัว หรือข้อกำหนดโตเกียว (The Tokyo Rules) ซึ่งส่งเสริมการนำมาตรการทางเลือกต่าง ๆ มาลดการนำตัวผู้กระทำผิดไปคุมขังหรือจำคุก และพึงช่วยเหลือให้ผู้กระทำผิดได้กลับคืนไปใช้ชีวิตในสังคมอย่างปกติสุขโดยเร็ว

4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

1. พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560
2. พระราชบัญญัติการปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศในการดำเนินการตามคำพิพากษาคดีอาญา พ.ศ. 2527
3. กฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาดและเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

5.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ไม่มี

5.2 ผลกระทบต่อสังคม

การขยายขอบเขตให้นักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดีตามเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนด มีโอกาสได้รับการพิจารณาให้ลดวันต้องโทษหรือพักโทษโดยไม่มีข้อจำกัดของระยะเวลารับโทษ และการได้รับการลดวันต้องโทษต่อเดือน ส่งผลให้นักโทษเด็ดขาดที่ต่อโทษระยะสั้นจะได้รับความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้นักโทษที่มีความประพฤติดีกลับคืนสู่สังคม ประกอบกับการสร้างระบบคณะกรรมการที่มีความโปร่งใส และเป็นอิสระเพื่อดำเนินการกิจบริหารงานราชทัณฑ์เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำ

ให้กระบวนการพิจารณาบริหารโทษของนักโทษเด็ดขาดในการควบคุมของกรมราชทัณฑ์มีความโปร่งใส รััดกุม และสอดคล้องกับหลักการในทางสากล

5.3 ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment)

6.1 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบ

คณะกรรมการ

มี ไม่มี

มาตรา 6 ของร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเพิ่มเติมมาตรา 8/1 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบด้วยบุคคลซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสองคน บุคคลซึ่งประธานรัฐสภาแต่งตั้งจำนวนสองคน ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจำนวนสองคน บุคคลซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้งจำนวนสองคน

บทวิเคราะห์

มีการใช้ดุลพินิจในการคัดเลือก/สรรหา/แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หรือไม่

มี ไม่มี

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา 6 เป็นการเพิ่มเติมมาตรา 8/1 โดยกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งในสัดส่วนของบุคคลซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสองคน บุคคลซึ่งประธานรัฐสภาแต่งตั้งจำนวนสองคน และบุคคลซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้งจำนวนสองคนไม่มีการกำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น เพื่อให้เกิดกลไกป้องกันการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบเพื่อคัดเลือก สรรหา หรือแต่งตั้งกรรมการและ คณะอนุกรรมการดังกล่าว จึงควรมีการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการไว้อย่างชัดเจน

6.2 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบ

อนุมัติ อนุญาต

มี ไม่มี

6.3 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

มี ไม่มี

6.4 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีการออกกฎหมายลำดับรอง

มี ไม่มี

6.5 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายไม่ครอบคลุม

มี ไม่มี

6.6 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายคลุมเครือซ้ำซ้อน หรือขัดกัน

มี ไม่มี

มาตรา 8 ของร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเพิ่มเติมมาตรา 16/1 ได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง ซึ่งประกอบด้วย ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวนหนึ่งคน ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการศาลปกครองสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวนหนึ่งคน บุคคลซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 9 และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์กรละหนึ่งคน ประธานกรรมการอัยการ ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา ด้านอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง ซึ่งมาจากการสรรหาและแต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากวุฒิสภา จำนวนสามคน

บทวิเคราะห์

บทบัญญัติที่ปรากฏในร่างกฎหมายมีหลักการหรือถ้อยคำที่ขัดกันกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับแล้ว/ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่

มี ไม่มี

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา 8 เป็นการเพิ่มเติมมาตรา 16/1 โดยกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง และได้กำหนดให้ “ประธานกรรมการอัยการ” เป็นคณะกรรมการดังกล่าวโดยตำแหน่ง แต่เนื่องจากตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. 2553 มาตรา 18 (1) กำหนดให้อัยการสูงสุดเป็น “ประธานคณะกรรมการอัยการ” ดังนั้น เพื่อไม่ให้บทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา 8 ซึ่งเป็นการเพิ่มเติมมาตรา 16/1 มีถ้อยคำที่ขัดกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. 2553 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จึงควรดำเนินการแก้ไขถ้อยคำจากเดิม “ประธานกรรมการอัยการ” เป็น “ประธานคณะกรรมการอัยการ”

6.7 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายกำหนดโทษ

มี ไม่มี

7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี ไม่มี

8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

ร่างพระราชบัญญัติการราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้กำหนดระบบคณะกรรมการไว้ในกฎหมายจำนวน 2 คณะคือ คณะกรรมการสรรหาผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง เนื่องจากเป็นกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้กระบวนการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนการตรวจสอบโต้สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก หรือพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดมีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา 77 และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 มาตรา 5 และมาตรา 21 (6)

9. บทกำหนดโทษ

- ไม่มี
- โทษทางอาญา
- โทษทางปกครอง
- โทษปรับเป็นพินัย
- โทษอุกปรกณ์

10. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

หน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่ระหว่างดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมายทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2567

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผล
การวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจาก
ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่..) พ.ศ.
ที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังต่อไปนี้

๑. เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” (เพิ่มเติมบทนิยามมาตรา ๔)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบและที่มาของกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ และเพิ่มหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาเพื่อแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา เพิ่มมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ มาตรา ๘/๓ และมาตรา ๘/๔ และยกเลิกมาตรา ๑๑ (๔) วรรคหนึ่ง วรรคสอง)

๓. เพิ่มเกี่ยวกับองค์ประกอบและที่มา หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง (เพิ่มหมวด ๑/๑ คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง และเพิ่มมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ มาตรา ๑๖/๓ และมาตรา ๑๖/๔)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังในกรณีการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ โดยกำหนดให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริง เพื่อยืนยันคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยในกรณีดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒ (๕) (๖) (๗) วรรคสอง เพิ่มวรรคสาม และยกเลิกมาตรา ๕๓)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักการทางอาญาตามมาตรฐานสากล ประกอบกับก่อให้เกิดปัญหาและสังคมตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการภายในของกรมราชทัณฑ์ อาทิ รูปแบบและโครงสร้างของคณะกรรมการราชทัณฑ์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง ดังนั้น ควรจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้มีกระบวนการที่รัดกุมและมีความโปร่งใส โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการที่มีความอิสระโปร่งใสและมีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริงเป็นผู้พิจารณาขั้นต้นเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง และให้ศาลที่คดีถึงที่สุดเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่งในการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขังในแต่ละคราวไป และกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขขึ้นใหม่ในการพิจารณาการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยเฉพาะคดีทุจริต คดีอาญา คดียาเสพติดที่ร้ายแรง และคดีอื่น ๆ ที่เป็นภัยต่อสังคมอย่างร้ายแรง เพื่อกำหนดมาตรการและเพิ่มระยะเวลาปลอดภัยให้แก่สังคม ทั้งเป็นไปตามหลักการในทางสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะเป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

โดยที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักการทางอาญาตามมาตรฐานสากล ประกอบกับก่อให้เกิดปัญหาและสังคมตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการภายในของกรมราชทัณฑ์ อาทิ รูปแบบและโครงสร้างของคณะกรรมการราชทัณฑ์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง ดังนั้น ควรจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้มีกระบวนการที่รัดกุมและมีความโปร่งใส โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการที่มีความอิสระโปร่งใสและมีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริงเป็นผู้พิจารณาขั้นต้นเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง และให้ศาลที่คดีถึงที่สุดเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่งในการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขังในแต่ละคราวไป และกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขขึ้นใหม่ในการพิจารณาการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยเฉพาะคดีทุจริต คดีอาญา คดียาเสพติดที่ร้ายแรง และคดีอื่น ๆ ที่เป็นภัยต่อสังคมอย่างร้ายแรง เพื่อกำหนดมาตรการและเพิ่มระยะเวลาปลอดภัยให้แก่สังคม ทั้งเป็นไปตามหลักการในทางสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังต่อไปนี้

๑. เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” (เพิ่มเติมบทนิยามมาตรา ๔)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบและที่มาของกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ และเพิ่มหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาเพื่อแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ มาตรา ๘/๓ และมาตรา ๘/๔ และยกเลิกมาตรา ๑๑ (๔) วรรคหนึ่ง วรรคสอง)

๓. เพิ่มเกี่ยวกับองค์ประกอบและที่มา หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง (เพิ่มหมวด ๑/๑ คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง และเพิ่มมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ มาตรา ๑๖/๓ และมาตรา ๑๖/๔)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาประโยชน์ผู้ต้องขังในกรณีการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ โดยกำหนดให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริง เพื่อยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยในกรณีดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒ (๕) (๖) (๗) วรรคสอง เพิ่มวรรคสาม และยกเลิกมาตรา ๕๓)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. กระทรวงยุติธรรม
๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. กระทรวงมหาดไทย
๔. กระทรวงแรงงาน
๕. กระทรวงศึกษาธิการ
๖. กระทรวงสาธารณสุข
๗. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๘. สำนักงานศาลยุติธรรม

๙. สำนักงานอัยการสูงสุด

๑๐. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๑. สภานายความ

๑๒. กรมราชทัณฑ์

๑๓. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๔. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๕. ศาลฎีกา

๑๖. ศาลปกครองสูงสุด

๑๗. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๘. ผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑๙. บุคคลผู้มีความรู้ ความสามารถความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านนิติศาสตร์ ด้านศาสนา ศิลปะ หรือวัฒนธรรม ด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการราชทัณฑ์

๒๐. องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน

๒๑. ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” โดยให้หมายความถึง คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง (ร่างมาตรา ๓)

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดองค์ประกอบและที่มาของคณะกรรมการราชทัณฑ์ชั้นใหม่ โดยเพิ่มนายกสภานายความเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ มาจากการสรรหาและแต่งตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ (ร่างมาตรา ๕ ร่างมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๗)

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง โดยมีองค์ประกอบและที่มาจาก ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวนหนึ่งคน ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการศาลปกครองสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวนหนึ่งคน บุคคลซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์กรละหนึ่งคน ประธานกรรมการอัยการผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ ด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา ด้านอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง ซึ่งมาจากการสรรหาและแต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากวุฒิสภา จำนวนสามคน และกำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจในการรวบรวม ตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลัดวันต้องโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาด ยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการลัดวันต้องโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาด และประสานการดำเนินการกับกรมราชทัณฑ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลัดวันต้องโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดเพื่อประกอบการพิจารณา (ร่างมาตรา ๘)

๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยจะพิจารณาได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษา ถึงที่สุดมาแล้วหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น หรือไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งในกรณีต้องโทษ จำคุกในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายใน ความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้าตามกฎหมายกำหนดว่าด้วยยาเสพติด คดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต ความผิดเกี่ยวกับทุจริตการเลือกตั้งตามกฎหมายเลือกตั้งและพรรค การเมือง ทั้งนี้ ให้รวมถึงกรณีต้องโทษจำคุกในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอด ชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา รวมทั้งกำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้ คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วยื่น คำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่ง (ร่างมาตรา ๙ ร่างมาตรา ๑๐ ร่างมาตรา ๑๑ และ ร่างมาตรา ๑๒)

๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๓)

๖. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕ รวมระยะเวลา จำนวน ๔๐ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. กระทรวงยุติธรรม
๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. กระทรวงมหาดไทย
๔. กระทรวงแรงงาน
๕. กระทรวงศึกษาธิการ
๖. กระทรวงสาธารณสุข
๗. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๘. สำนักงานศาลยุติธรรม
๙. สำนักงานอัยการสูงสุด
๑๐. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๑๑. สภานายความ
๑๒. กรมราชทัณฑ์
๑๓. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๔. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๑๕. ศาลฎีกา
๑๖. ศาลปกครองสูงสุด
๑๗. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๑๘. ผู้ตรวจการแผ่นดิน

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

๕.๑.๑ จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th
-ไม่มี-

๕.๑.๒ จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

จำนวน ๘ หน่วยงาน ประกอบด้วย

๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒. กระทรวงมหาดไทย
๓. กระทรวงศึกษาธิการ
๔. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๕. สำนักงานศาลยุติธรรม
๖. สำนักงานอัยการสูงสุด
๗. กรมราชทัณฑ์
๘. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการอิสระ” และ “กรรมการอิสระ” โดยให้หมายความถึง คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง (ร่างมาตรา ๓)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยในหลักการ (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) - เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย) - เห็นด้วย เพื่อเป็นการกำหนดค่านิยมให้มีความหมายชัดเจนมากขึ้น(สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) - เห็นด้วย (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) 	<p>- กองทัพบกปฏิบัติเห็นว่า เมื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอตามมาตรา ๓ และบริบทในมาตราอื่น ๆ ในร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่..) พ.ศ.... “คณะกรรมการอิสระ” หมายถึง คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง และ “กรรมการอิสระ” หมายถึง กรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง เป็นตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีกชุดหนึ่งแยกออกจากกรรมการราชทัณฑ์ ตามมาตรา ๘ (พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐) โดยปัจจุบันพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้อำนาจคณะกรรมการราชทัณฑ์ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ตามนัยมาตรา ๑๔ และมาตรา ๕๒ (๓) ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจถูกต้องตรงกัน เมื่อแปลความจากร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่เสนอจะพบว่า คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง คือ คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษในปัจจุบัน ซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการฯ ที่คณะกรรมการราชทัณฑ์แต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอมา จึงเป็นลักษณะของการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีกชุดหนึ่งตามร่างกฎหมายที่เสนอใหม่แยกออกมาจากคณะกรรมการราชทัณฑ์</p> <p>เมื่อพิจารณาถึงนัยยะของคณะกรรมการอิสระหรือกรรมการอิสระ หมายถึง ผู้ที่มีความเป็นอิสระจากการควบคุมของหน่วยงาน กล่าวคือ ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้บริหารกรมราชทัณฑ์เป็นกลไกของการกำกับบังคับที่ดี หรือ good</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>governance ไม่ว่าจะเป็นการตั้งคณะกรรมการอิสระ/กรรมการอิสระ แยกออกมาจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ หรือให้อำนาจคณะกรรมการราชทัณฑ์แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระ/กรรมการอิสระ ก็ได้ แต่มีอิสระในการพิจารณาให้ความเห็น และข้อเสนอแนะ ขึ้นอยู่กับการจัดโครงสร้างองค์กร</p> <p>การให้ความเห็นนิยามเกี่ยวกับคณะกรรมการอิสระ/กรรมการอิสระ ขึ้นอยู่กับการจัดโครงสร้างของคณะกรรมการฯ ถ้าหากมาจากการแต่งตั้งผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรมราชทัณฑ์และไม่มีส่วนได้เสีย ก็สามารถใช้คำว่าคณะกรรมการอิสระ/กรรมการอิสระได้ (กรมราชทัณฑ์)</p>

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดองค์ประกอบและที่มาของคณะกรรมการราชทัณฑ์ ขึ้นใหม่โดยเพิ่มนายกษัตริย์ความเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ มาจากการสรรหาและแต่งตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ (ร่างมาตรา ๔ ร่างมาตรา ๕ ร่างมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๗)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- ในหลักการตามประเด็นการรับฟังความคิดเห็น เรื่ององค์ประกอบและที่มาของคณะกรรมการราชทัณฑ์ซึ่งเพิ่มนายกษัตริย์ความเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์มาจากการสรรหาและแต่งตั้ง (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)</p> <p>- เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)</p> <p>- เห็นด้วย เนื่องจากเพิ่มตำแหน่งนายกษัตริย์ความเป็นกรรมการ เพื่อจะได้มีความคิดเห็นที่มีความแตกต่างและมีความหลากหลายในแต่ละวิชาชีพมากขึ้น และกำหนดองค์ประกอบและที่มา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการราชทัณฑ์ ให้มีความชัดเจนและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)</p> <p>- เห็นด้วย (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)</p>	<p>- หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๖) มีขั้นตอนการดำเนินงานค่อนข้างยาว หลายกระบวนการ อาจส่งผลให้ใช้เวลานานกว่าจะสามารถสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้ และเห็นว่าร่างมาตรา ๗ มีเนื้อหาเป็นการยกเลิกอำนาจของรัฐมนตรีนว่าการกระทรวงยุติธรรมในการให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง หรือแต่งตั้งผู้อื่นให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรณีที่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคนใดพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ เป็นการลดความคล่องตัวในการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ ควรจะมีมาตราที่สงวนอำนาจให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมดำเนินการบางประการได้บ้าง เพราะหากจะอาศัยการดำเนินงานของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งมาจากการแต่งตั้งของบุคคลภายนอกกระทรวงยุติธรรมทั้งหมดตามร่างมาตรา ๖ แล้ว อาจกำกับ</p>

<p>- กองกฎหมายเห็นว่าไม่มีข้อขัดข้องในการเพิ่มนายกสภาทนายความเข้ามาเป็นคณะกรรมการราชทัณฑ์ แต่ขอตั้งข้อสังเกตว่าการเพิ่มนายกสภาทนายความเข้ามาจะส่งผลดี ผลเสีย อย่างไร ต่อคณะกรรมการราชทัณฑ์ (กรมราชทัณฑ์)</p>	<p>ดูและระยะเวลาในการดำเนินงานได้ลำบาก (กรมราชทัณฑ์)</p>
--	--

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง โดยมีองค์ประกอบและที่มาจาก ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวนหนึ่งคน ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการศาลปกครองสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวนหนึ่งคน บุคคลซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์กรละหนึ่งคน ประธานกรรมการอัยการ ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน และผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ ด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา ด้านอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง ซึ่งมาจากการสรรหาและแต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากวุฒิสภา จำนวนสามคน และกำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจในการรวบรวม ตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลวันต้องโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาด ยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการลวันต้องโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาด และประสานการดำเนินการกับกรมราชทัณฑ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลวันต้องโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดเพื่อประกอบการพิจารณา (ร่างมาตรา ๘)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- เห็นด้วยในหลักการตามประเด็นการรับฟังความคิดเห็นเรื่องการกำหนดให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง โดยมีองค์ประกอบเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์มาจากการสรรหาและแต่งตั้งของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภารกิจดังกล่าวจากหลายภาคส่วนเป็นกรรมการทำให้สามารถพิจารณาการดำเนินการต่างที่เป็นประโยชน์ของผู้ต้องขัง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ ควรกำหนดให้มีเฉพาะกรณีที่เป็น เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๗๗ วรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ ระบบ คณะ กรรมการ ในกฎหมาย และกรณีองค์ประกอบของคณะกรรมการมีจำนวนมาก อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของคณะกรรมการที่อาจ</p>	<p>- กองทัพบกปฏิบัติ ในส่วนของการพักการลงโทษ มีความเห็นว่าการพิจารณาพักการลงโทษของคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ ซึ่งมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบการพักการลงโทษเพิกถอนการพักการลงโทษ หรือการกำหนดเงื่อนไขการพักการลงโทษ จำเป็นที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ได้แก่ พฤติการณ์แห่งคดีที่ได้กระทำ และการกระทำความผิดที่ได้กระทำมาก่อนแล้ว ระยะเวลาการคุมประพฤติ ความน่าเชื่อถือและความเหมาะสมของผู้อุปการะในการควบคุมดูแลนักโทษเด็ดขาดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข จนกว่าจะพ้นโทษ ผลกระทบด้านความปลอดภัยของสังคม มีพฤติการณ์ในระหว่างถูกคุมขังจนน่าเชื่อได้ว่าได้กลับตนเป็นคนดี ผ่านการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และพัฒนาพฤติกรรมเสีย ฯลฯ ดังนั้น คณะอนุกรรมการฯ ที่จะให้</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ก่อให้เกิดความล่าช้าได้ (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย) - เห็นด้วย เนื่องจากจะได้มีคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์สูงมีความอิสระโปร่งใส และมีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริง เป็นผู้พิจารณาขั้นต้นเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษ จำคุกการพักการลงโทษของผู้ต้องขัง กำหนดองค์ประกอบและที่มา หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง ให้มีความชัดเจนและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) - เห็นด้วย (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) 	<p>ความเห็นชอบการพักการลงโทษ จะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญ โดยมาจากหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับนักโทษเด็ดขาด และมีความใกล้ชิดมากพอที่จะให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ จึงจำเป็นที่จะต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขฟื้นฟูและการติดตามสอดส่องเข้ามามีส่วนร่วม และให้ความเห็นถึงแนวโน้มที่นักโทษเด็ดขาดจะกลับไปกระทำผิดซ้ำซึ่งคณะกรรมการฯ ในปัจจุบัน ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความเชี่ยวชาญในด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา ด้านอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง รวมไปถึงผู้แทนหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้ง ศาล พนักงานอัยการ และตำรวจ จึงเป็นคณะกรรมการฯ ที่สามารถให้ความเห็นได้อย่างรอบด้านและรอบคอบกว่าคณะกรรมการอิสระตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p>นอกจากคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ ที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการราชทัณฑ์ ยังมีคณะกรรมการอีก ๒ คณะ ทำหน้าที่ในการพิจารณากลับกรงอย่างละเอียดรอบคอบก่อนนำเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณา ได้แก่ คณะทำงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษประจำเรือนจำ และคณะทำงานเพื่อพิจารณากลับกรงในการพักการลงโทษ ซึ่งทำหน้าที่กลับกรงนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะทำงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษประจำเรือนจำก่อนนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ</p> <p>เห็นได้ว่าอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษได้ถูกเปลี่ยนแปลงไปจากพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ ๒๕๖๐ ที่ให้อำนาจแก่ฝ่ายบริหารใช้อำนาจทางปกครองในการมีดุลพินิจให้ความเห็นชอบการพักการลงโทษหรือการเพิกถอนการพักการลงโทษ แต่กลับกันในร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ฯ ได้นำอำนาจซึ่งเป็นอำนาจของฝ่าย</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>บริหาร กลับคืนไปยังอำนาจตุลาการในการพิจารณา วินิจฉัยการพักการลงโทษ ซึ่งขัดแย้งกับแนวคิด ในเรื่องการบริหารโทษซึ่งเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหาร ได้แก่ กระทรวง กรม ในอันที่จะดำเนินกิจการ ทางปกครองให้เป็นไปตามกฎหมาย และใช้อำนาจ ตุลาการเข้ามาแทรกแซงในการทำงานของฝ่าย บริหาร ซึ่งอำนาจตุลาการสิ้นสุดตั้งแต่มีการพิจารณา พิพากษาคดีและลงโทษผู้กระทำผิดไปตามกฎหมาย การให้ฝ่ายตุลาการเข้ามามีบทบาทในการพิจารณา หรือมีคำสั่งพักการลงโทษ จึงไม่เป็นไปตามหลัก อำนาจอธิปไตย</p> <p>กระบวนการในการดำเนินการเกี่ยวกับการพัก การลงโทษตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ฯ มีข้อสังเกตว่าขัดกับหลักอำนาจอธิปไตยหรือไม่ และเป็น การขัดกันในเรื่องแนวคิดการแก้แค้น ทดแทน (Retribution) และ การลงโทษ (Punishment) กับ แนวคิดการแก้ไขฟื้นฟู (rehabilitation) หรือไม่ ในการนี้ จึงยังไม่เห็นด้วย กับการนำเอาการพิจารณาการพักการลงโทษให้เป็น อำนาจของศาลในการพิจารณาสั่งให้พักการลงโทษ แต่หากเป็นกระบวนการในการตรวจสอบการใช้ ดุลพินิจของฝ่ายบริหารในการมีคำสั่งพักการลงโทษ ก็มีองค์กรตุลาการซึ่งได้แก่ ศาลปกครอง เป็นองค์กร ที่มีอำนาจในการตรวจสอบการดำเนินกิจการทาง ปกครองอยู่แล้ว ในการตรวจสอบความชอบด้วย กฎหมายและการใช้ดุลพินิจของฝ่ายปกครอง</p> <p>อย่างไรก็ตาม หากใช้กระบวนการศาลในการ พิจารณาการพักการลงโทษตั้งแต่ในชั้นพิจารณา พิพากษาคดี เช่น ในประเทศอังกฤษ ศาลมีอำนาจใน การสั่งไม่อนุญาตให้พักการลงโทษ (not eligible for parole) ในคดีบางประเภท หรือมีระยะเวลา ต้องห้ามไม่ยื่นขอพักการลงโทษ แต่การพิจารณาการ พักการลงโทษก็ยังคงเป็นอำนาจของ parole board หรือคณะกรรมการพักการลงโทษ</p> <p>- กองทัพบกปฏิบัติ ในส่วนของการลดวันต้องโทษ มีความเห็นว่า การมีกรรมการที่มาจากหน่วยงาน ภายนอกกระทรวงยุติธรรม ถือเป็นเรื่องดี ที่จะช่วย พัฒนาการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้มีความโปร่งใสมาก</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>ยิ่งขึ้น จึงเห็นควรที่จะเพิ่มกรรมการจากหน่วยงานต่างๆ ตามที่เสนอในร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา ๔ เข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก (ที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการราชทัณฑ์) โดยมีต้องแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังเพื่อพิจารณาตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลอีก</p> <p>- กองกฎหมายมีข้อสังเกตคล้ายกับข้อ ๔.๒ เพราะหากนำความในมาตรา ๘ ซึ่งให้เพิ่มหมวด ๑/๑ คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง จะมีผลให้เกิดการสรรหาคณะกรรมการอิสระที่เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ ด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านจิตวิทยา ด้านอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังจะต้องทำตามหลักเกณฑ์และวิธีการคล้ายข้อ ๔.๒ ซึ่งต้องตั้งคณะกรรมการสรรหาก่อน และผ่านกระบวนการของฝ่ายนิติบัญญัติหลายขั้นตอน จะทำให้การดำเนินการตั้งกรรมการอิสระล่าช้า (กรมราชทัณฑ์)</p>

๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น หรือไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งในกรณีต้องโทษจำคุกในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายในความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้าตามกฎหมายกำหนดว่าด้วยยาเสพติด คดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ความผิดเกี่ยวกับทุจริตการเลือกตั้งตามกฎหมายเลือกตั้งและพรรคการเมือง ทั้งนี้ ให้รวมถึงกรณีต้องโทษจำคุกในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา รวมทั้งกำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัย และมีคำสั่ง (ร่างมาตรา ๙ ร่างมาตรา ๑๐ ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- เห็นด้วยในหลักการ (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)</p> <p>- เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย)</p> <p>- เห็นด้วย เนื่องจากการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาตัดสินต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยเฉพาะคดีทุจริต คดีอาญา คดียาเสพติดที่ร้ายแรง และคดีอื่น ๆ ที่เป็นภัยสังคมอย่างร้ายแรง กำหนดให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง ตรวจสอบและไต่สวนข้อเท็จจริง ยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัย และมีคำสั่งให้มีความชัดเจนและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)</p> <p>- เห็นด้วย (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)</p>	<p>- กองทัพบกปฏิบัติ ในส่วนของการพักการลงโทษตามร่างมาตรา ๙ มีความเห็น แยกเป็น ๓ ประเด็น ได้แก่</p> <p>๑) ประเด็นกำหนดระยะเวลาต้องจำมาแล้ว ในส่วนต้นของมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นการเน้นย้ำถึงแนวคิดในเรื่องการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ของการพักการลงโทษ เมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับการแก้ไขและกลับตัวเป็นคนดี นักโทษเด็ดขาดจึงจะได้รับประโยชน์ในการพักการลงโทษ ในส่วนของระยะเวลาต้องจำ “ไม่น้อยกว่า ๖ เดือน” หรือ “ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม” กำหนดไว้เนื่องจากนักโทษเด็ดขาดบางรายมีโทษตามคำพิพากษาไม่ถึง ๑ ปี หรือน้อยกว่า หากไม่กำหนดให้ระยะเวลาจำคุกขั้นต่ำ นักโทษเด็ดขาดจะยังต้องจำมาไม่พอแก้ไขโทษ รวมทั้งจะต้องมีระยะเวลาระยะเวลาหนึ่งสำหรับการอบรมพัฒนาพฤตินิสัยในเรือนจำ และเป็นการเคารพต่อคำพิพากษาลงโทษของศาลด้วย</p> <p>ในร่างมาตรา ๙ ส่วนต้นเมื่อพิจารณาแล้ว ในคดีความผิดที่ไม่ได้ระบุ นักโทษเด็ดขาดที่จำคุกมาแล้ว ๑ ใน ๓ ของโทษตามหมายจำคุกฉบับหลังสุดสามารถยื่นขอพักการลงโทษได้ หากนักโทษเด็ดขาดถูกพิพากษาให้รับโทษ ๖ เดือน นักโทษเด็ดขาดผู้นั้นสามารถขอพักการลงโทษได้เมื่อจำคุกมาแล้ว ๒ เดือน ซึ่งกระบวนการในการพักการลงโทษจะต้องมีระยะเวลาในการดำเนินการ เช่น การแก้ไขฟื้นฟูพัฒนา พฤตินิสัย และยังจำมาไม่พอแก้ไขโทษก็สามารถยื่นขอพักการลงโทษได้ จึงมีความเห็นในชั้นนี้ว่าไม่เหมาะสม เนื่องจากการลดระยะเวลาต้องจำลง จากปัจจุบันที่ต้องจำมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน หรือน้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของโทษจำคุกตามหมายจำคุกฉบับหลังสุด</p> <p>๒) ประเด็นการกำหนดตีความผิดที่ต้องจำมาแล้วกึ่งหนึ่ง มีข้อสังเกตว่าการกำหนดตีความผิดที่ต้องจำมาแล้วกึ่งหนึ่งของกำหนดโทษตามหมายจำคุกฉบับหลังสุดนี้ เป็นประเด็นในการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลด้วยเหตุอื่นใด ซึ่งขัดกับสิทธิที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>๒๕๖๐ รับรองไว้ตามมาตรา ๒๗ วรรคสามหรือไม่ อีกทั้งคดีความผิดแต่ละฐานความผิด แม้ผู้กระทำความผิดฐานเดียวกันแต่มีพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการกระทำที่แตกต่างกัน การปฏิบัติกับกลุ่มคนที่กระทำผิดคดีเดียวกันเหมือนกัน แต่ไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลนั้นเป็นการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันจริงหรือไม่.</p> <p>๓) การกำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบ และไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุดเพื่อพิจารณาวินิจฉัยและคำสั่ง</p> <p>การพิจารณาพักการลงโทษโดยคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษกรมราชทัณฑ์ในฐานะของฝ่ายเลขา คณะอนุกรรมการ ๆ มีหน้าที่ที่จะต้องรวบรวมข้อเท็จจริงที่ได้จากการแสวงหาข้อเท็จจริงทั้งปวงที่เกี่ยวกับนักโทษเด็ดขาด รวมถึงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิด การต้องโทษ การแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัย และเสนอต่อคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาว่านักโทษเด็ดขาดผู้นั้นสมควรได้รับการพักการลงโทษหรือไม่ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติที่จะแก้ไขเพิ่มเติม มีลักษณะการกำหนดหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ไว้เช่นเดียวกับที่กรมราชทัณฑ์ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน</p> <p>กองทัณฑปฏิบัติ ในส่วนของการลงวันต้องโทษตามร่างมาตรา ๙ มีความเห็นว่าตามมาตรา ๕๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖. กล่าวถึงการลดวันต้องโทษจำคุกนักโทษเด็ดขาด ดังนี้ “การลดวันต้องโทษจำคุกให้เดือนละไม่เกินห้าวัน แต่การลดวันต้องโทษจำคุกจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า” บทบัญญัตินี้ เป็นคุณสมบัติและเกณฑ์การพิจารณาสำคัญ จึงต้องคงไว้เพื่อกำหนดคุณสมบัตินักโทษเด็ดขาดที่จะเข้า</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>หลักเกณฑ์การสะสมวันลาต้องโทษในแต่ละเดือน ตามกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๔ และมาตรา ๕๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติ “ให้คณะกรรมการราชทัณฑ์ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก” แต่ข้อความตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่.. พ.ศ. มิได้กล่าวถึง คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก ซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการฯ ที่มีหน้าที่พิจารณาบริหารโทษผู้ต้องขังให้เป็นไปตามนโยบาย และทิศทางที่คณะกรรมการราชทัณฑ์ได้กำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจด้านราชทัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยให้การควบคุมและการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังในเรือนจำเป็นไปด้วยความเรียบร้อย</p> <p>กองกฎหมายมีความเห็นว่า ร่างมาตรา ๙ ในส่วนการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขังที่ต่อโทษคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายในความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา ควรนำร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. มาพิจารณาร่วมด้วย เพราะร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันฯ มีมาตรการทางการแพทย์ที่ศาลสามารถสั่งให้นำมาใช้กับนักโทษเด็ดขาดที่ต่อโทษคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายในความผิดต่อชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญาบางมาตรา และให้กรมราชทัณฑ์นำผลของการใช้มาตรการทางการแพทย์มาใช้ในการพิจารณาลดวันต้องโทษ พักการลงโทษหรือให้ประโยชน์อื่นใดที่ทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดโทษตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ด้วย จะเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันฯ มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับ</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>พระราชบัญญัติราชทัณฑ์อย่างมาก หากจะแก้ไขพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ก็ควรจะต้องคำนึงถึงร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันฯ ด้วย</p> <p>ร่างมาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ กองกฎหมายเห็นว่าส่งผลกระทบต่อแก้ไขกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ เพราะร่างมาตรา ๑๐ แห่งร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. บัญญัติให้การลดวันต้องโทษจำคุกและการพักการลงโทษ กรมราชทัณฑ์มีหน้าที่เพียงรวบรวมข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการอิสระพิจารณาตรวจสอบเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลพิจารณาวินิจฉัยเท่านั้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงกฎกระทรวงทั้งฉบับ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. อีกทั้ง คณะกรรมการอิสระควรกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขในการพิจารณาว่าจะให้นักโทษเด็ดขาดประเภทใด คดีใด ได้รับการลดวันต้องโทษหรือพักการลงโทษอย่างไร ซึ่งเป็นการกำหนดเชิงรายละเอียดในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใส และชัดเจน</p> <p>กองทัณฑปฏิบัติ มีความเห็นตามร่างมาตรา ๑๐ คือการลดวันต้องโทษจำคุคนักโทษเด็ดขาดเป็นการนำวันลดวันต้องโทษจำคุกที่นักโทษเด็ดขาดได้รับในแต่ละเดือนมาสะสมรวม เมื่อเหลือโทษจำคุกต่อไปเท่ากับจำนวนวันสะสมวันลดวันต้องโทษจำคุกจึงนำเข้าที่ประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุกประจำเรือนจำ พิจารณาถึงระยะเวลาการคุมประพฤติ ความน่าเชื่อถือและความเหมาะสมของผู้ประกอบการในการควบคุมดูแลนักโทษเด็ดขาดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขจนกว่าจะพ้น</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>โทษ ผลกระทบด้านความปลอดภัยของสังคม มีพฤติการณ์ในระหว่างถูกคุมขังจนน่าเชื่อว่าได้กลับตนเป็นคนดี ตามกฎกระทรวง กำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาด ซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษ และได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๔ ข้อ ๒๘ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจำนวนวันที่นักโทษเด็ดขาดได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก ออกจากเรือนจำเพื่อไปคุมประพฤติต่อเหลืออยู่ไม่มาก โดยเฉลี่ยประมาณ ๒ - ๓ เดือน หากมีการประชุมเพื่อพิจารณาในระดับเรือนจำ และระดับคณะอนุกรรมการหรือคณะกรรมการอิสระแล้ว ต้องยื่นเสนอต่อศาลเพื่อพิจารณาอีกครั้ง นักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดี สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติได้แล้ว อาจต้องเสียประโยชน์ที่จะได้ออกไปสู่สังคม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวก่อนพ้นโทษตามที่หมายศาลกำหนด</p> <p>กองทัณฑ์ปฏิบัติเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๑๒ “ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐” ซึ่งมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยพักการลงโทษ ห้ามมิให้เดินทางออกนอกราชอาณาจักรก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการพักการลงโทษที่กำหนดไว้ การยกเลิกความในข้อนี้ หมายความว่า เป็นการอนุญาตให้นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยพักการลงโทษเดินทางออกนอกราชอาณาจักรได้ และอาจเป็นการเปิดช่องให้นักโทษที่ยังไม่พ้นโทษตามหมายศาลหลบหนีจากการติดตามสอดส่องของพนักงานคุมประพฤติ ซึ่งการถูกติดตามสอดส่องเพื่อคุมความประพฤติเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพักการลงโทษ และหากยกเลิกความตามมาตรา ๕๓ การปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดเพื่อคุมความประพฤติจะเป็นการปล่อยแบบ “ไม่มีเงื่อนไข “ หรือเรียกได้ว่าเป็นการปล่อยตัวโทษ ขัดกับหลักการและเจตนารมณ์ของหลักการพักการลงโทษ ซึ่งการพักการลงโทษเป็นการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาล</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>เพื่อไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคมภายนอก เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Community-based corrections) ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและทัศนคติผู้ต้องขัง ให้มีความพร้อมที่จะประพฤติตนเป็นพลเมืองดีสามารถประกอบอาชีพสุจริต และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดีภายหลังพ้นโทษ ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและต้องถูกติดตามสอดส่องโดยพนักงานคุมประพฤติเพื่อให้แน่ใจว่านักโทษเด็ดขาดจะไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำ และสามารถอยู่ในสังคมได้ในฐานะพลเมืองที่ปฏิบัติตามกฎหมาย การยกเลิกความตามมาตรา ๕๓ จึงเป็นเรื่องที่ไม่สมควรกระทำอย่างยิ่ง นี้ นอกจากจะเป็นลักษณะการปล่อยตัวไปอย่างไม่มีเงื่อนไขแล้วยังทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยกับสังคม อีกทั้งเป็นการพักการลงโทษแล้วจะไม่สามารถเพิกถอนการพักการลงโทษได้เลยแม้นักโทษเด็ดขาดผู้นั้นยังไม่พ้นโทษตามหมายศาล ขัดกับหลักสากลในเรื่องการพักการลงโทษและเป็นภัยร้ายแรงต่อสังคม จึงขอยืนยันว่าการยกเลิกความตามมาตรา ๕๓ จึงเป็นเรื่องที่ไม่สมควรกระทำอย่างยิ่ง อีกทั้งการยกเลิกมาตรา ๕๓ ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ นักโทษเด็ดขาดสามารถออกนอกประเทศได้ จึงขัดกับเงื่อนไขในกฎกระทรวง กำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในหมวด ๙ ข้อ ๗๒ และ ๗๓ เพื่อเป็นการควบคุมความประพฤตินักโทษเด็ดขาดจนกว่าจะครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น</p> <p>กองกฎหมายขอตั้งข้อสังเกตต่อการเสนอยกเลิกมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ร่างมาตรา ๑๒) เพราะเห็นว่าการมีบทบัญญัติมาตรา ๕๓ ก่อให้เกิดผลดีต่อสังคมมากกว่าการยกเลิก เนื่องจากเป็นการกำหนดเงื่อนไขให้นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวัน</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>ต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และห้ามมิให้เดินทางออกนอกราชอาณาจักรก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น และหากนักโทษเด็ดขาดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข เจ้าพนักงานเรือนจำหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งเจ้าพนักงานเรือนจำร้องขอมีอำนาจจับนักโทษเด็ดขาดได้โดยมิต้องมีหมายจับ และนำกลับเข้าจำคุกโดยไม่ต้องมีหมายจำคุกอีกตามมาตรา ๕๓วรรคสอง เห็นว่าการยกเลิกมาตรานี้ หากเกิดกรณีที่นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษหลบหนี ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ เจ้าพนักงานเรือนจำจะไม่มีอำนาจในการติดตามจับกุมกลับเข้ามารับโทษในเรือนจำ (กรมราชทัณฑ์)</p>

๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๓)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยในหลักการ(กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) - เห็นด้วย (กระทรวงมหาดไทย) - เห็นด้วย การกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้มีความเหมาะสมแล้ว (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) - เห็นด้วย (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) - เห็นด้วย (กรมราชทัณฑ์) 	

๖. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

๖.๑ สำนักงานศาลยุติธรรม พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตในรายละเอียดบางประการ ดังนี้

๑. องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการอิสระ

๑.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาที่จะแต่งตั้งตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับนี้ มาตรา ๘/๑ (๓) ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวนสองคน และคณะกรรมการสรรหามีอำนาจหน้าที่ในการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการราชทัณฑ์

๑.๒ องค์ประกอบของคณะกรรมการอิสระที่จะแต่งตั้งตามร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับนี้ มาตรา ๑๖/๑ (๑) ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจำนวนหนึ่งคน และคณะกรรมการอิสระมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก พักการลงโทษนักโทษเด็ดขาด

การบัญญัติให้ผู้พิพากษาเข้าไปดำรงตำแหน่งกรรมการทั้งสองคณะดังกล่าว น่าจะยังไม่เหมาะสม กล่าวคือ ศาลเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการมีอำนาจอิสระในการพิจารณาและพิพากษาคดี ส่วนการลดวันต้องโทษจำคุกและการพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดเป็นเรื่องของการบังคับโทษให้เป็นไปตามคำพิพากษา หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบโดยตรง คือ กรมราชทัณฑ์ซึ่งสังกัดอยู่ในกระทรวงยุติธรรม นอกจากนี้ผู้พิพากษาจะเป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น การที่ให้ผู้พิพากษาไปเป็นหนึ่งในกรรมการสรรหา และกรรมการอิสระภายใต้พระราชบัญญัตินี้ อาจจะมีปัญหากระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจตุลาการได้หรืออาจถูกผู้ต้องขังฟ้องร้องเป็นคดีได้

๒. การกำหนดให้ศาลเป็นผู้วินิจฉัยและมีคำสั่งในการลดวันต้องโทษจำคุกและพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดอาจจะไม่มีความจำเป็น เนื่องจากในการพิจารณาและพิพากษาคดีศาลจะกำหนดโทษแก่จำเลยแต่ละรายตามสภาพความผิดและพฤติการณ์ความร้ายแรงแห่งคดี เมื่อคดีดังกล่าวถึงที่สุด การที่นักโทษเด็ดขาดแต่ละรายปฏิบัติได้ตามหลักเกณฑ์และจะได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก หรือพักการลงโทษมากน้อยเพียงใดเป็นเรื่องการบังคับโทษให้เป็นไปตามคำพิพากษาและถือเป็นสิทธิประโยชน์อย่างหนึ่งที่นักโทษเด็ดขาดจะพึงได้รับหลังจากศาลมีคำพิพากษาแล้ว ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะของกรมราชทัณฑ์ กรณีจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้ศาลซึ่งได้วินิจฉัยคดีตามสภาพความผิดและพฤติการณ์ความร้ายแรงแห่งคดีไปแล้วต้องกลับมาวินิจฉัยและมีคำสั่งอีกครั้งหนึ่ง ประกอบกับตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้แก้ไขเพิ่มเติมให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะในการพิจารณาการลดวันต้องโทษหรือการพักการลงโทษ มีวิธีการและหลักเกณฑ์ในการสรรหาที่ชัดเจน เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการอิสระที่จัดตั้งขึ้นใหม่ย่อมเป็นหลักประกันได้ว่าการดำเนินงานจะมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เนื่องจากมีกรรมการที่มาจากหลากหลายวิชาชีพสามารถใช้ดุลพินิจพิจารณาได้อย่างละเอียดรอบคอบประกอบกับได้แก้ไขระยะเวลาต้องโทษจำคุกที่จะได้รับการพิจารณาการลดวันต้องโทษหรือพักโทษสำหรับความผิดทั่วไปให้ต้องถูกจำคุกมาแล้วหนึ่งในสาม และความผิดที่บัญญัติไว้เฉพาะต้องถูกจำคุกมาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับโทษ

ตามคำพิพากษาของศาล ทั้งระยะเวลาที่ถูกควบคุมตัวมีระยะเวลานานเพียงพอที่จะแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมเสียของผู้ต้องขัง ถือได้ว่าเป็นหลักประกันที่เพียงพอที่จะทำให้สังคมเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการอิสระได้

๖.๒ สำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้ว มีข้อเท็จจริงสังเกตดังนี้

๑. มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงพอเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ซึ่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหลักการและโครงสร้างทางกฎหมายที่ยังคงมีความจำเป็นและมีได้เป็นอุปสรรคหรือสร้างภาระแก่ประชาชน กรณีอาจไม่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าว สำหรับปัญหาและข้อสงสัยของสังคมเกี่ยวกับกระบวนการภายในของกรมราชทัณฑ์ในเรื่องของการลดวันต้องโทษจำคุกและการพักการลงโทษของผู้ต้องขัง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายลำดับรอง ซึ่งตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ดำเนินการออกเป็นกฎกระทรวง ดังนั้น หากจะมีการแก้ไขปัญหาและข้อสงสัยของสังคมในเรื่องดังกล่าว จึงควรแก้ไขกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์ประกอบและกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาการลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษผู้ต้องขังในระดับเรือนจำ เช่น กำหนดให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีใช้กรรมการที่มาจากหน่วยงานของรัฐเพียงอย่างเดียว ซึ่งถือได้ว่าเป็นตัวแทนของภาคประชาชนและสังคมเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและสร้างความเชื่อถือในการดำเนินงานของคณะกรรมการดังกล่าว

๒. ตามหลักสากล การบังคับโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ให้ดำเนินการโดยฝ่ายบริหารการกำหนดให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังต้องยื่นคำร้องต่อศาลที่คดีถึงที่สุด เพื่อพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการลงโทษนักโทษเด็ดขาดนั้น เป็นการตัดอำนาจของฝ่ายบริหารให้ไปเป็นอำนาจของฝ่ายตุลาการและยังเป็นการเพิ่มปริมาณคดีในศาลอีกด้วย ทั้งนี้ การกำหนดให้คณะกรรมการอิสระประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญด้านอาชญาวิทยา ทัณฑ์วิทยา สิทธิมนุษยชน จิตวิทยา เป็นต้น ก็เพื่อให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในศาสตร์หลายแขนงได้ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมในการพักการลงโทษหรือลดโทษแก่นักโทษเป็นรายบุคคล จึงควรพิจารณาความจำเป็นในการกำหนดให้มีการยื่นคำร้องต่อศาลในขั้นตอนสุดท้ายว่าสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายหรือไม่

๓. ร่างมาตรา ๑๖/๑ ที่กำหนดให้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการอัยการเป็นกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง นั้น มีข้อสังเกตว่าประธานกรรมการอัยการมิใช่หัวหน้าส่วนราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้ที่ได้รับเลือกเป็นประธานกรรมการอัยการอาจเป็นผู้รับบำเหน็จหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือเทียบเท่า ซึ่งอาจมิใช่ผู้เคยรับราชการเป็นข้าราชการอัยการหรือมีคุณวุฒิหรือความรู้ความสามารถทางด้านนิติศาสตร์ก็ได้ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติองค์การอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๗ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘ จึงควรพิจารณาว่าการกำหนดให้ประธานกรรมการอัยการเป็นกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังจะเหมาะสมและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขังหรือไม่

๔. ควรกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ชัดเจนในการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก และการพักการลงโทษของผู้ต้องขังของคณะกรรมการอิสระเพื่อลดข้อกั่วงวลเกี่ยวกับความโปร่งใสในการพิจารณา

๖.๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้พิจารณาแล้ว มีความคิดเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

๑. การกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา และกำหนดให้องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วย บุคคลที่มาจากการแต่งตั้งของฝ่ายต่าง ๆ โดยให้วุฒิสภาคัดเลือก รวมทั้ง กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกำหนดให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อพิจารณาประโยชน์ของผู้ต้องขัง โดยให้มีที่มาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา และส่งให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบนั้น กรณีดังกล่าวจะส่งผลให้กระบวนการได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการอิสระฯ ต้องใช้ระยะเวลาและงบประมาณที่เพิ่มมากขึ้น โดยปัจจุบันสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีหน้าที่รับผิดชอบการทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและกรรมการในองค์กอิสระ รวมทั้งกรรมการอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาหลายองค์กร การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจึงมีผลกระทบต่อภารกิจของวุฒิสภาและการใช้จ่ายงบประมาณของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๒. ร่างมาตรา ๗ กรณีที่ให้ยกเลิกรวรรคสอง ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ นั้น เนื่องจากความในมาตรา ๑๑ วรรคสอง มีการกำหนดให้กรรมการผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน การตัดข้อความดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดความไม่ชัดเจนว่า กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนจะมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่าใด ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

๓. ตามร่างมาตรา ๘ (เพิ่มมาตรา ๑๖/๓) ได้กำหนดเกี่ยวกับเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตามมาตรา ๑๖/๒ ของกรรมการอิสระตาม (๓) (๕) และ (๖) ที่ยังไม่ครอบคลุมถึงกรรมการอิสระตามมาตรา ๑๖/๑ (๑) และ (๒) เนื่องจากกรรมการอิสระตาม (๑) และ (๒) มิใช่กรรมการอิสระโดยตำแหน่ง หากแต่ ตาม (๑) เป็นผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกามาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวน ๑ คน และ (๒) เป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการศาลปกครองสูงสุดมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปี ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑ คน ดังนั้น จึงต้องกำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระของกรรมการอิสระตาม (๑) และ (๒) ไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน

๔. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๑๒ (ยกเลิกมาตรา ๕๓) โดยเหตุที่ มาตรา ๕๓ เป็นบทบัญญัติที่ห้ามมิให้นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก หรือได้รับการพักการลงโทษ และได้รับการปล่อยตัวไปก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น มิให้เดินทางออกนอกราชอาณาจักรก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น เพื่อป้องกันการหลบหนีออกนอกราชอาณาจักรอันจะส่งผลให้การราชทัณฑ์มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงมีข้อสังเกตว่า การยกเลิกความในมาตรา ๕๓ ดังกล่าว มีความเหมาะสมแล้ว หรือไม่

๕. ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับถ้อยคำซึ่งควรมีการแก้ไข ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ (๓) ควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ "... อัยการสูงสุด ~~และ~~เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนายกสภาทนายความ"

(๒) ร่างมาตรา ๘ (เพิ่มมาตรา ๑๖/๔) ควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ " ... มาตรา ๕๒ (๕) และ (๖)"

(๓) ร่างมาตรา ๑๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒ วรรคสอง) ควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ "... การดำเนินการตาม (๕) และ (๖) ..."

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักการทางอาญาตามมาตรฐานสากล ประกอบกับก่อให้เกิดปัญหาและสังคมตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการภายในของกรมราชทัณฑ์ อาทิ รูปแบบและโครงสร้างของคณะกรรมการราชทัณฑ์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง ดังนั้น ควรจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดให้มีกระบวนการที่รัดกุมและมีความโปร่งใส โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการที่มีความอิสระโปร่งใสและมีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริงเป็นผู้พิจารณาขั้นต้นเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง และให้ศาลที่คดีถึงที่สุดเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่งในการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขังในแต่ละคราวไป และกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขขึ้นใหม่ในการพิจารณาการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษของผู้ต้องขัง โดยเฉพาะคดีทุจริต คดีอาญา คดียาเสพติดที่ร้ายแรงและคดีอื่น ๆ ที่เป็นภัยต่อสังคมอย่างร้ายแรง เพื่อกำหนดมาตรการและเพิ่มระยะเวลาปลอดภัยให้แก่สังคม ทั้งเป็นไปตามหลักการในทางสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๘ รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร

รัฐพึงมีมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรม ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ โดยเคร่งครัด ปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำใด ๆ

รัฐพึงให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จำเป็นและเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาส ในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม รวมถึงตลอดถึงการจัดหาทนายความให้

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เมื่อมีประกาศใช้บังคับร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จะเป็นผลให้มีหลักการทางอาญาตามมาตรฐานสากลและมีกระบวนการที่รัดกุมและมีความโปร่งใส รวมทั้งมีมาตรการและเพิ่มระยะเวลาปลอดภัยให้แก่สังคม

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับ

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

-ไม่มี-

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี

ไม่มี

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี

ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

เพื่อกำหนดให้มีกระบวนการที่รัดกุมและมีความโปร่งใส โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการที่มีความอิสระโปร่งใสและความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริงเป็นผู้พิจารณาขั้นต้น

๘. บทกำหนดโทษ

ไม่มี

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

โทษปรับทางพินัย

โทษอุปรกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร